

seyahati Londra ehemmiyetle karşıladı

Belgradda bir tebliğ neşredildi

İki devlet arasında tam bir ahenk var

Başvekil bugün Saraybosnaya gidiyor

Yugoslav gazeteleri Başvekilimizin koyduğu çelenklerin şimdiye kadar konulan çelenklerin en muhteşemi olduğunu yazıyorlar

Başvekil Yugoslav Meclisinin yeni binasında

Belgrad, 14 (Hususi) — Türkiye özel sanatlar ve neşriyat sergisinin açılış merasimi, bugün saat 11 de parlak ve mutan bir surette yapılmıştır. Mesainin ilk semeresi olan Türk gü-

(Devamı 3 üncü sayfada)

Vatanîler aleyhinde sesler yükselmeğe başladı

"Bize akıllı bir idare lâzım,"

Hatayda tahrikât yapanların vaziyetleri kötüleşti. Vatanîler ailelerini Halebe gönderiyorlar

Halep, 14 (Hususi) — Hatayda dolayısıyla Türk halkının mâneviyatını bozmak, unsurları biribiri aleyhine tah-

(Devamı 11 inci sayfada)

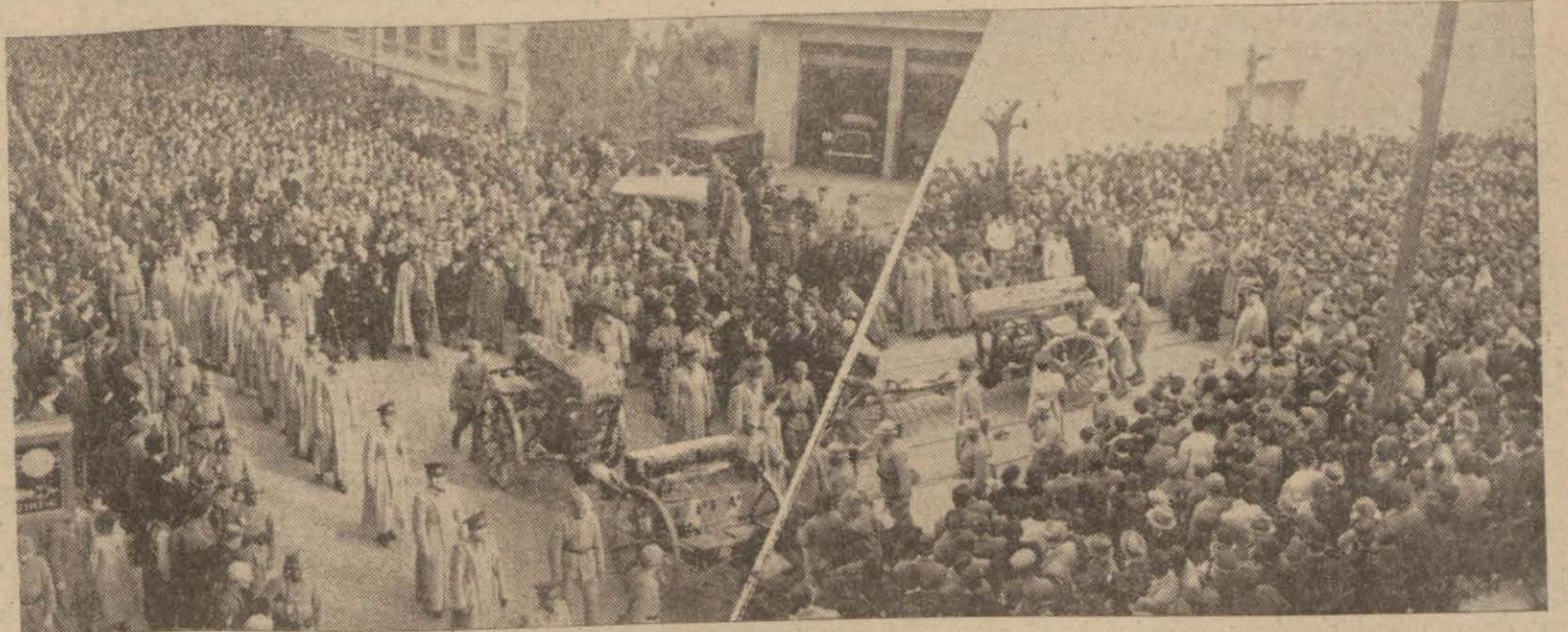
Bulgar Başvekilinde yaz sonunda Ankaraya gelecek

Sofya, 14 (Hususi) — Siyasî mahafil, Türkiye Başvekilisi İsmet İnönü-

(Devamı 3 üncü sayfada)

Hâmid 30000 vatandaşın omuzlarında ebedî istirahatgâhına götürüldü

Cenaze alayının bir noktadan geçişi tam 57 dakika sürüyordu. Alayda yüz çelenk ve 117 otomobil vardı

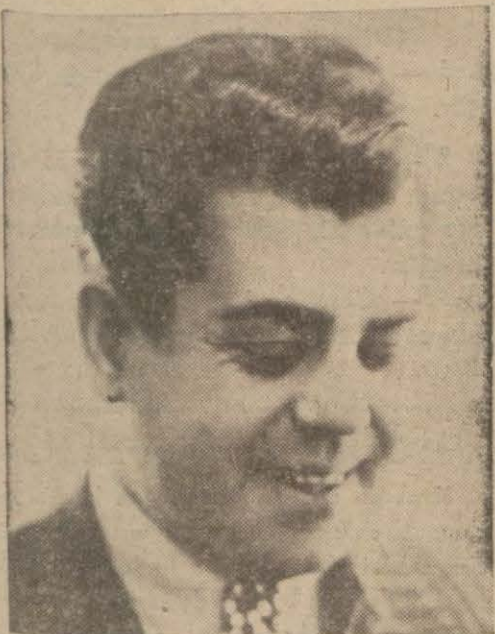
Büyük Hâmidin cenaze alayından iki muhteşem intiba

Dün göz yaşları arasında ebedî istirahatate terk edilen Büyük Hâmidin cenaze alayı, memleketimizde şimdiye kadar hiç bir san'atkâra nasip olmamış bir derecede muhteşem olmuştur. Daha erkenden binlerce halk büyük ölü-

nün evi önünde toplanmıştı. Saatler ilerledikçe kalabalık artıyordu. Evvelce mukarrer olduğu üzere cenaze tam saat on beşte omuzlar üzerinde Maçka Palastan çıkarıldı. Gene (Devamı 11 inci sayfada)

Cenaze alayına ait arkadaşımız Naci Sadullahın intibaları...

[10 ncu sayfamızda]

Model ; 4 — Şehir tiyatrosu artistlerinden İ. Galip Arcan

Son Posta okuyucuları arasında eğlenceli ve zengin hediyeli bir müsabaka açtı. Bugün bu müsabakaya ait (Devamı 10 uncu sayfada)

(Devamı 10 uncu sayfada)

TELGRAF HABERLERİ

İspanyada Bilbao işi Avam Kamarasında fırtına kopardı

Madrid etrafında dört gündüneri kanlı boğuşma devam etmektedir. Cumhuriyetçiler ilerliyorlar

Londra, 14 (Hususi) — Bilbao limanına torpil döküleceğine dair, İspanyol askerleri bundan evvel ihtarda bulunmuşlardı. İngiliz bahriyesi de bundan doğacak olan muhtemel tehlikeleri önlemek üzere, İngiliz ticaret gemilerine Bilbao limanına uğramamalarını ve aksi harp gemileri tarafından çevrilmemeleri için sabil sularına girmemelerini tamim etmişti. Hükümetin bu hareketini, ticaretin serbestisini muhafaza hususunda gösterilen bir aciz mahiyetinde telâkki eden muhalif mebuslar, Avam Kamarasının bugünkü toplantısında şiddetli tenkitlerde bulunmuşlar ve bahriyenin bu tamimini Frankoya yapılan bir müzaheret mahiyetinde bulmuşlardır.

Muhaliflerden Atli, Loyd Corc, Ar-

şibald Sinkler ve başkaları söz almıştır. Hükümet namına nazır Sir Con Simon cevap vermiştir.

Münakaşalar çok hareketli olmuş ve neticede hükümetin kararı tasvip edilmiştir.

Madrid, 14 — Manzanares ile Üni-versite mahallesi etrafında yapılan muharebe, bazı mntakalarda büyük harbi andırıştır. Yağmur sularının teraküm etmiş olduğu birçok geniş çukurlar görülmektedir. En ufak delikler, ellerinde kumbaralar bulunan kimşelere melce teşkil etmektedir. Asilerin tankları gönüllüler tarafından atılan dinamit paketlerle karşılanmıştır. Top çuğların mâniya ateşi, çok isabetlidir. Bu boğuşma, dört gündüneri beri devam ettiği halde mevziler asla değişmemiştir.

Cumhuriyetçilerin muvaffakiyetleri
Madrid, 14 (A.A.) — Escuiral cephesinde kuvvetli bir topçu ateşinden sonra hücumu geçen cumhuriyetçiler, Las Navas istikametinde sekiz kilometre ilerlemişlerdir. Bu mntakada ikinci bir müdafaa hatları olmyan askerler, çok az mukavemet göstermiş ve Atalaya doğru doğru inkişafa başlayan cumhuriyetçiler düşmanın dümdarının infisaldan istifade ederek La Navas istasyonuna kadar gelmişlerdir.

Bir kasaba zapt edildi
Barcelona, 14 — Hükümet kuvvetleri, Saragossa'nın cenubunda kâin Tesos adındaki çok ehemmiyetli bir kasabayı işgal etmişler ve bu suretle cumhuriyetçilerin Blechite mntakasındaki faaliyet mntakalarını genişletmişlerdir.

Balkan Antantı her zamandan daha kuvvetli

Yunan Başvekili yeni bir nutkunda Balkan Antantının kuvvetinden bahsetti

Atin, 14 Atina Ajansı bildiriyor: Başvekil, dün Pirede ticaret ve sanayi odası tarafından verilen ziyafette söylediği nutukta, Balkan Antantından da bahsetmiş ve bu Antantın son şubatta Atinada yaptığı konferanstan her zamandan daha kuvvetli çıktığını, Bal-

kanlara kuvvetli bir barış müessesesi ve Avuranın da en sağlam kovalisyonlarından biri olduğunu kaydederek demiştir ki:

«Yunanistan siyasetinin ana prensipi, Balkan müttefikleriyle tesanüt ve barışın müdafaaı olmuş ve daima öyle olacaktır.»

Almanya siyasetini Değiştirdi

(Baştarafı 1 inci sayfada)

bir vaziyet meydana getirmiştir. Bu yeni vaziyeti tahlil eden Star gazetesinin siyasi muhabiri şöyle yazıyor:

Londrada sanıldığına göre Bay Hitler tarafından harici siyasette yapılması düşünülen değişiklikler, Almanya ile komşuları arasında iş birliğini çok kolaylaştıracaktır.

Daha evvelce de bildirdiğimiz veçhile, Alman generalleri, Sovyet generalleri ile iki memleket arasında bir ittifak ihtimallerini müzakere etmişlerdir. Son zamanlarda İtalyanın askerî kudreti hakkındaki fikri mühim surette değişen Bay Hitler, Alman generallerinin düşüncelerini takibe daha ziyade mütemayıl görünmektedir. Bay Hitler, pek yakında şiddetli Sovyet aleyhdar propagandalara bir nihayet verecektir.

Diğer taraftan, Sovyet zimamdarlarının da aynı tarzda bir siyasete tevaccüh etmekte oldukları sanılmaktadır. İyi haber alan mahafilde ihtimal verildiğine göre, Bay Von Ribbentrop Berline çağırılacak ve Londraya gönderilmesine sebep teşkil eden Garp paktını hazırlamak üzere Sovyetler Birliği ile sulh yapmaya memur edilecektir.

Almanya silâhların terkinini isteyecekmiş

Paris, 14 — Oeuvre gazetesinde Mme Tabouis, diyor ki:

«Almanya, silâhlanma yarışında İngiltereye mağlup olmuş olduğunu ve İngilterenin manevi sahada bütün Avrupayı kendisine karşı bir araya getirmiş bulunduğunu anlamaktadır.»

Bu sebebe binaen Almanyanın, müteakıbet şartı ile, silâhların tahdidini değil, hattâ terkinini teklif etmesine ihtisar etmek icap eder. İngilterenin donanmasının teslihinin durdurulması kabul etmesi muhtemel değildir.»

Şahtın mühim sözleri

Briüksel, 14 (A.A.) — Alman ekonomi bakanı Schacht Avuranın ekonomik sureti tesviyesi hakkında gazeteci

Bulgar Başvekilli de Yaz sonunda Ankaraya gelecek

(Baştarafı 1 inci sayfada)

nün Belgradı ziyaretini ve bu münesebetle cereyan eden müzakereleri derin bir alâka ile takip etmektedir.

Askerî klübede iki Başvekil arasında teati edilen nutukları tefsir eden siyasi müşahitler, İsmet İnönünün:

«— Balkan Antantı tam bir inkişaf halindedir.»

Sözleri üzerinde durarak, bunun Bulgaristana yapılan bir ima olduğunu ehemmiyetle tebarüz ettirmekte ve Sofya hükümetinin de Balkan Antantına iştiraki ihtimallerinden bahsetmektedirler.

Hükümet, Türkiye Başvekilinin avdetini ve bu sırada Sofyada geçireceği 4-5 saati sabırsızlıkla beklemektedir.

B. Köse İvanof, dün, Yugoslavyanın Sofya elçisini de kabul ederek, bir saat kadar görüşmüştür.

Diğer taraftan, Bulgar yüksek askerî şûrası da yarın içtima davet edilmiştir. Büyük bir ehemmiyet atfedilen bu içtimada, Bulgaristanın muhtemel siyasi taahhütleri altına girmesi meselesinden mutevelli vaziyetin tetkik edileceği tahmin olunmaktadır.

Bulgar Başvekilli de Ankaraya gelecek

Sofya, 14 (Hususi) — İyi haber alan mahafilde söylendiğine göre, Türkiye Başvekilinin Sofyayı ziyaretini müteakıbet, yaz mevsiminin sonuna doğru B. Köse İvanof da resmen Ankarayı ziyaret edecektir.

B. Köse İvanofun, bu arzusunun bizzat İsmet İnönüne ihsas ettiği söylenmektedir.

Gazeteciler, Almanyanın Sovyet Rusya'yı Avrupa anlaşmasından haricte bırakmakta devam edip etmediğini sormuşlardır. Şahtın cevaben demiştir ki:

«Asla: Sovyet Rusya ile mühim ticaretimiz vardır. Bu ticaretin artacağını da ümit ediyorum.»

Cenup Vilâyetlerimizde Emniyet

Ankara, 14 (Hususi) — Cenup vilâyetlerimizdeki emniyet, jandarma ve gümrük muhafaza teşkilâtlarının takviyesini temin etmek üzere hazırlanan kanun projesi Başvekâlete verilmiştir.

Amerikada iki zenci yakılarak linç edildi

Granada - Amerika - 14 (A.A.) — Yüz kişiden mürekkep bir halk kütlesi, beyaz bir tüccarı öldürdükleri için tevkif edilen iki zenciyi linç etmişlerdir. Halk, mevkufları yakalayarak direklerle bağladıktan sonra ölerine odunları yığarak zencileri yakmışlardır.

Yugoslav üniversitelerinde

Zagreb'te talebe arasında çarpışmalar oldu

Belgrad 14 (A.A.) — Üniversitelerde galyan devam etmektedir.

Hiubliana'da talebeler grev ilân etmişlerdir. Zagreb'de faşist aleyhtar ve nasyonalist Hırvat talebeler arasında şiddetli bir çarpışma olmuştur. Ağır ve hafif olmak üzere 6 talebe yaralanmıştır.

Bulgaristanın Landuru'su asıldı

Sofya, 4 (A.A.) — Bulgaristan'ın Landuru'su ismi verilen katil Kirch Veno, bu sabah Sofya hapishanesinde idam edilmiştir. 17 sene evvel, ika ettiği bir çok cinayetlerden dolayı müebbed hapis cezasına mahkûm edilen katil, bir kaç ayevvel affedilerek serbest bırakılmıştı.

Hapisten çıkar çıkmaz, iki ihtiyarı öldüren Veno, tekrar idama mahkûm edilmiştir.

Gençlik Teşkilâtı

Ankara, 14 (Hususi) — Gençlik Teşkilâtı hakkında alâkadarlar tarafından hazırlanan rapor ilgili makama verilmiştir.

Sovyet Sefiri Ankarada

Ankara, 14 (Hususi) — Bir kaç aydanberi mezunen memleketinde bulunan Rus sefiri Karahan bugün gelmiştir.

Belgradda bir tebliğ neşredildi İki devlet arasında tam bir ahenk var

(Baştarafı 1 inci sayfada)

Saltanat naibi Prens Pol, niyabet meclisi azaları, Türkiye Başvekili İsmet İnönü, Rüştü Aras, B. Stoyadinoviç, Türkiye elçisi Ali Haydar Aktay, nazırlar, meclis reisi, ecebi elçiler, yüksek hükümet erkânı ve bir çok gazeteciler bu merasimde hazır bulunmuşlardır.

Sergiyi açan Yugoslav kültür bakanı Dr. Dobrivaya Stoyevič söylediği nutukta Türkiye'nin gayet kısa bir zamanda mücadeleci enerjisini, birinci sınıf bir modern ve kültür milletine yaraşan kurucu bir azim ve kabiliyete tahvil etmiş olduğunu kaydetmiş ve:

«Bu değişiklikte Türk devletinin büyük şefi Kamâl Atatürk'ün şihirkâr kudretini görüyoruz» demiştir.

Türkiye elçisi Ali Haydar Aktay, kültür bakanının bu sözlerine cevaben teşekkür beyan etmiş ve sergiyi himayesi altında bulunduran naib Prens Pol'a saygı ve şükran hislerini iblâğ etmiştir.

Merasimden sonra General İsmet İnönü, Rüştü Aras ve maiyetleri, beraberlerinde Stoyadinoviç, harbiye nazırı General Mariç ve diğer yüksek askeri erkân da olduğu halde Belgradın yakınında bulunan Zemun tayyare meydanına gitmişlerdir.

Zemunda, askerî havacılığa ait teknik tesisatı gezilmiş ve tayyareoilerin havada yaptıkları akrobatik oyunlar büyük bir alâka ile takip edilmiştir.

Türkiye Hariciye Vekili Rüştü Aras ile Stoyadinoviç ve maiyetleri Trejevo ve Krokacevağ adalarına gitmişlerdir.

Yarın İsmet İnönü, Aras ve Stoyadinoviç, Saray Bosnaya ve oradan da Yugoslavya sahillerine gideceklerdir.

Bu ziyarete münasebetle gerek Saray Bosnada ve gerekse diğer şehirlerde mntakaz Türk misafirlerini kabul için büyük hazırlıklar yapılmaktadır.

Başvekilin, 19 Nisan akşamı Belgradtan ayrılacağı tahmin olunmaktadır. Dün gece, Türk sefaretinde verilen ziyafet ve yapılan resmî kabulden bahsedilen gazeteler, ziyafetin çok parlak ve samimi bir hava içinde geçtiğini yazmaktadırlar.

Kral Aleksandrın mezarına konan çelenkler

Bundan başka, Türkiye Başvekili tarafından Kral Aleksandrın makberesine ve Avaladaki meçhul asker âbidesine konan çelenkler hakkında, aynı gazeteler şöyle yazıyor:

— İsmet İnönü, gerek müteveffa kralın, gerekse meçhul asker âbidesine koyduğu çelenk, şimdiki kadar bu âbi delere konan yüzlerce çelenk arasında en güzel ve en muhteşemidir.»

Tayminin mühim bir makalesi

Londra, 14 (Hususi) — General İsmet İnönünün ve Rüştü Arasın Belgrad seyahatini mevzuubahsedilen Times gazetesi, bu seyahatin mutlak bir ziyareten pek daha fazla mühim olduğunu

yazmaktadır. Zira, son zamanlarda Balkan memleketlerinde siyasi faaliyet artmıştır.

Belgratta cereyan eden müzakerelerin neticesinde, şüphe yok ki, Balkan Antantı ve bilhassa Türk - Yugoslav münasebatı daha kuvvetlenecektir.

Resmî tebliğ

Belgrad, 14 (A.A.) — Bugün aşağıdaki tebliğ neşredilmiştir:

Türkiye Başvekili Ekselans İsmet İnönü ile Hariciye Vekili Ekselans Rüştü Arasın Belgradı ziyaretleri, Türk devlet adamlarıyla Yugoslavya Başvekili ve Hariciye Nazırı Dr. Milan Stoyadinoviç arasında nokta nazar teatisi ne vesile olmuştur.

Üç devlet adamı konuşmaları esnasında, iki devletin müşterek menfaatlerinin tam ahenk içinde bulunduğu nu ve bu konuşmalara mevzu olan bütün meselelerde tam bir nokta nazar mutabakatının mevcut olduğunu bir ke re daha müşahede etmişlerdir.

Üç devlet adamı, iki devletin imza etmiş buldukları paktlardan doğan beynelmilel taahhütlerinin durumunu ve keza ahar devletlerle gerek evvelce, gerek son zamanlarda giriştikleri hususi taahhütleri tetkik etmişlerdir.

Üç devlet adamı, bütün bu taahhütlerin, iki devlet harici siyasetinin Balkan Antantı çerçevesinde dahilinde ve Milletler Cemiyeti paktına uygun olarak takip eylediği hedeflere tamamilen mu tabık olduğunu görmekte bahtıyar olmuşlar ve bu teşriki mesainin kendi memleketlerinin menafine uygun olduğu kadar umumi sulhün menafine de en ziyade hizmet ettiğini müşahede etmişlerdir.

13 yaşında bir Çocuk anasını Yaraladı

İzmir, 14 (Hususi muhabirimiz den) — Bugün burada Tuhafiyeciler çarşısında bir aile faciası olmuş. 13 yaşında Kemal isminde bir çocuk öz anası Hediye'yi tabanca kurşunlarıyla ağır surette yaralamıştır.

Derhal yakalanan küçük katil, karakola götürüldükten sonra sayanı hayret bir soğukkanlılıkla şu ifadeyi vermiştir:

— Anam Hediye bir müddet evvel babamı bırakıp kaçtı ve başka bir erkeğe metres oldu. Beni doğuran anamın bu ağır hareketini uzun müddet yüreğim parçalanarak takip ettim. Anamın hareketlerini çok kötü buluyordum.

Nihayet bu akşam ona Tuhafiyeciler çarşısında rastladım. Birden bire gözlerim döndü. Tabancamı çektim ve üzerine ateş ettim.»

Küçük katil bu ifadeyi verdikten sonra artık iradesine hâkim olamamış, elleri ile yüzünü kapayarak çıkırcı hıç kırı ağlamağa başlamıştır.

Yarası ağır olan ana derhal hastahaneye kaldırılmıştır.

Sabahtan Sabaha

Bir eksik

İnkılâbın malı olan Türk gençliğini daya iyi yetiştirmek için alâkadar makamlar bir rapor hazırlamışlar. Bu raporun gazetelerde çıkan hülasası şudur:

1 — Beden terbiyesi ve spor. 2 — Askerlik. 3 — Ahlâk ve yurd bilgisi. Bu üç ana noktadan her birinin ayrı ayrı kıymetleri inkâr edilemez. Yarının çetin mücadele hayatına göğüs gerecek neslin bedeni ve ahlâkî mukavemet kabiliyetini arttırmak pek doğrudur. Fakat bana öyle geliyor ki bu üç maddeye bir dördüncüsünü ilâve etmek mecburiyetindeyiz. Bu da cemiyet terbiyesidir. Türk gençinin zekâsını ve adalesini işletmek için gösterdiğimiz titizliği onun aile, cemiyet ve sokak terbiyesini incelemek için de göstermek lâzımdır.

Kuvvetli olmak için sert adale, keskin zekâ kâfi gibi görünür. Fakat insan otomatik bir makineden ziyade sosyal bir uzviyettir. İçinde yaşadığı cemiyetin elâstiki nizamına uymağa mecburdur. Bunun için muhitinin terbiye ve ahlâk seviyesine hürmet edecektir. Bugünün insanı için aranacak vasıflardan biri kuvvetli olmaksızın de o kuvveti iradesine ve terbiyesine göre tanzim edecek kabiliyette centilmen olmaktadır.

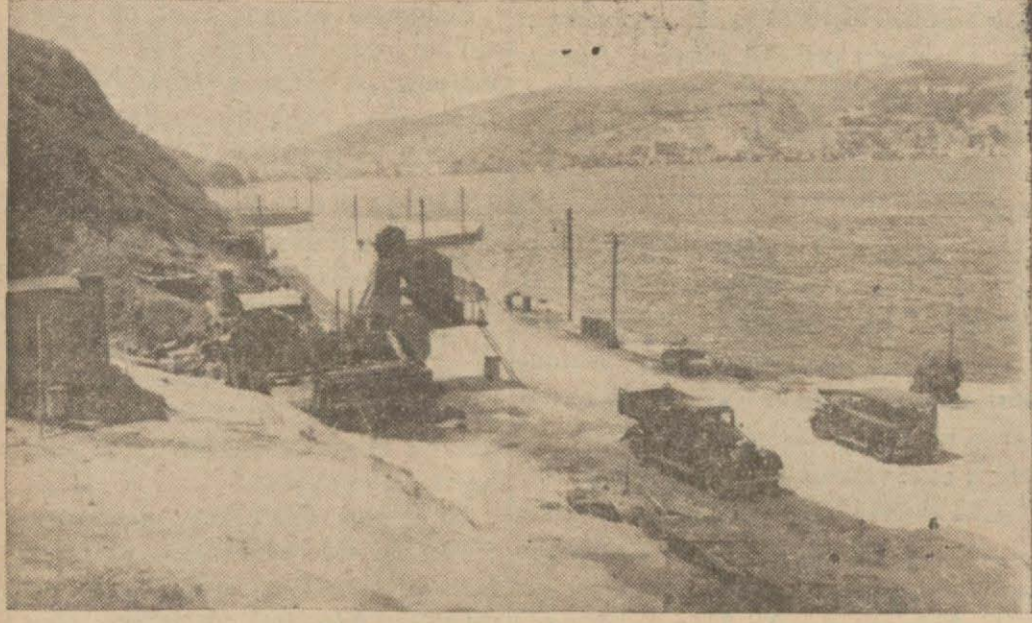
Aile terbiyesi, cemiyet terbiyesi ve sokak terbiyesi olmayan bir insanın kuvveti hantal bir kuvvet olduğu gibi bu kuvvete insanın zekâsı da muzır ve hattâ tehlikeli bir zekâ olur.

Bunun için yeni nesli yetiştirme programına cemiyet terbiyesini de ilâve etmeliyiz ki, yarının genç Türkü kuvvetli, zeki ve centilmen olsun.

Bürhan Cahit

ŞEHİR HABERLERİ

Akay ve Şirketi Hayriye vapurlarında müşterek bilet kullanılacak

Boğaziçinden bir görüntü

Şirketi Hayriye mayısın birinden itibaren tatbik edeceği Boğaziçi tarifelerini hazırlamıştır. İlkbahar tarifesinde ufak tefek bazı tâtîlât yapılmışsa da asıl büyük değişiklikler yaz tâtîfesine alınmıştır.

Şirketi Hayriye, Boğazdan İstanbul'un muhtelif semtlerine gidecek halka kolaylık üzere müşterek biletler yaptıracaktır. Meselâ Boğazın her hangi bir iskelesinden binecek yolcu alacağı tek biletle Köprüye çıktuktan sonra Akay vapuruna binerek Kadıköyüne kadar gidebilecektir. Bu hususta Şirketi Hayriye tetkikler yapmakta

dır. Şirket, müşterek biletlerin yaz tâtîfesinin başlangıç tarihine kadar hazırlamak üzere çalışmaktadır.

Boğaziçi yolcuları için tenzilâtli karnelerin tatbikına evvelki günden itibaren başlanmıştır. Bu tenzilâta göre evvelce Yeniköye ayda 10 buçuk lira gibi bir ücretle gidip gelenler, bir kar karne alarak iki ayda 13 lira 60 kuruş ile gidip gelebileceklerdir.

Akayın ilkbahar tâtîfesi

Akay, ilkbahar tarifisinin tatbikına nisânın 23 ünden itibaren geçilecektir. Bu seneki ilkbahar tarifesi geçen yılın aynıdır.

Poliste :

Eroincilerle mücadele şiddetlendirildi

Emniyet Direktörlüğü eroin ticareti meşgul olan ve bu beyaz zehirle gençliği zehirleyen sabıkahları çok sıkı tákibe tâbi tutmuştur. Bütün kaza ve nahiyeye merkezleri bu gibi şahısları oturdukları kahvelerde, evlerinde daimî bir kontrol altında bulundurmaktadırlar.

Dün de bazı sabıkahlar yakalanmıştır: Beyoğlunda eroinci Cemalin ortağı Muzaffer isiminde bir adam yakalanmış üzerinde bir miktar eroin zühür etmiştir. Kumkapıda oturan sabıkahı parmaksız Azizin evi memurlar tarafından basılmış, iki kilo kadar esrar bulunmuştur. Polis suç delilleri beraber Azizi yakalamış ve tahkikata başlamıştır.

Evveli gün yakalanan 8 eroinci ile beraber şimdiki kadar yakalanan eroinciler 10 u bulmaktadır. Suçlular derhal İhtisas mahkemesine sevk edileceklerdir.

Bir hırsızın izi bulundu

Son günlerde Balıkpazarı, Tophane, Kurtuluş, Beşiktaş semtlerinde muhtelif dükkân ve mağazalar soyulmuş, bunların fâilî bir türlü yakalanamamıştır. Yapılan sıkı araştırmalar neticesinde bu hırsızlıkların hepsinin meşhur sabıkahı İsmail Hakkı tarafından yapıldığı tahakkuk etmiş ve polis İsmail Hakkın izini bulmuştur. Sabıkahı hırsız yakalanmak üzeredir.

İki çocuk duvardan düştü

Hamalbaşı caddesinde 4 numaralı Evkaf apartımının 5 inci katında oturan Perefe oğlu Karbis apartımdan duvarından düşerek başından yaralanmış ve ağzından kan gelmiştir. Yaralı derhal Beyoğlu hastanesine kaldırılmıştır.

* Tophanede Lüleci Hendek caddesinde 26 numarada oturan 4 yaşında Süleyman bahçesinde oynarken 10 metrelik bir sedden düşmüş yaralanmıştır. Yaralı Etfal hastanesine kaldırılmıştır.

Bir çocuk elektrik ceryanına kapıldı

Üsküdar'da İnkişaf mahallesinde oturan Hayreddin hamam üzerinde oynarken elektrik tellerine eli değmiş ve ceryanın tesirile müvazenesini kaybederek 6 metrelik bir irtifadan yere

Vergi tahsilâtında çoğalma var

Yalnız İstanbulda iki kalemde 700 bin lira fazla vergi toplandı

Bu yıl geçen yıllara nazaran kazanç, muamele, buğday koruma, bina vergilerinin tahsilâtında bâriz bir çoğalma vardır. Bu cümleden olmak üzere muamele vergisinde geçen senelere nazaran 500 bin liraya yakın bir fazla, buğday koruma vergisinde 200 bin liraya yakın bir tezeyüd göze çarpmaktadır. Bu hâdiseyi alâkadar merciler bir taraftan ekonomik buhranın tesirleri nin azalmasına ve iktisadî inkişafa, diğer taraftan da maliye sistemimizin geçen senelere nisbetle islâhına atfetmektedirler.

Nüfus cüzdanı ticareti de yapıyorlarmış

15 kuruş bedel mukabilinde nüfus dairelerinde halka verilmekte olan nüfus hüviyet cüzdanları kıymetli evraktan mâdud olduğu ve devlete varidat getirdiği için nüfus dairelerine makbuz mukabilinde tevzi edilmektedir.

Son zamanlarda bazı kimselerin her nasılsa bu cüzdanları satın alarak kanunî fiatından daha üstün bir ücretle sattıkları anlaşılmiş ve buna mani olmak için Maliye Bakanlığı sıkı tedbirler almıştır. Bu meyanda keyfiyet bütün defterdarlıklara tâmin olunmuş ve nüfus cüzdanlarının yalnız nüfus memurluklarına verilmesi bildirilmiştir.

Üniversitede:

İbni Sina ihtifaline ecebî üniversiteler de iştirak edecekler

Büyük Türk filozofu İbni Sina için yapılması kararlaştırılan ihtifal ile meşgul olan edebiyat fakültesi Türk tarihi profesörlerinden Şemseddin Türk Tarih Kurumu namına icab eden makamlarla temaslarda bulunmaktadırlar. Avrupanın muhtelif Üniversiteleri de ihtifale iştirak etmek için müracaatta bulunmuşlardır. Bu meyanda Venedik Üniversitesi profesörleri haziran nihayetinde yapılacak olan ihtifal hakkında tafsilât istemişlerdir.

Üniversite imtihan günleri

Edebiyat Fakültesi mezuniyet imtihanlarının günleri kararlaştırılmıştır. İmtihanlar 1 haziranda başlayacak 16 haizran çarşamba günü bitecektir. Hukuk Fakültesi Lisans imtihanları da 28 mayısta başlayacak, 30 haziranda hitam bulacaktır.

TEŞEKKÜR

Aramızdan ebediyen ayrılarak bizi derin teessürlere garkeden büyük babamız ve dayımız Selânik esrafından Hayret Şevkinin ölümü dolayısıyla duyduğumuz kederlere gerek bizzat gerek mektup ve telgraf la iştirak etmek nezaketini gösteren akrabalar ve dostlarımıza ayrı ayrı teşekkür etmeye teessürümüz mani olduğundan aleni teşekkürlerimizin gazeteniz vasıtasıyla dercini rica ederiz

Torunu	Torunu	Torunu	Torunu
Turgut	Talba	Nazan	Hıraman
		Yeğeni	Gelini
		Asaf	Navek

Sinemacılık dünyasının en güzel filmi

ROMEO ve JULIET

İPEK sinemasında

Filmini daha görmediniz mi?

İlaveten: Büyük Şairimiz Abdülhak Hâmid'in cenaze merasimi bütün tafsilâtle

KRONŞTAT BAHRİYELİLERİ

Rus ihtilâlinin en müteşşem filmi (Türkçe sözü)

Bu akşam **MELEK** sinemasında
NEVYORK METROPOLİTEN Operasının baş artistleri, altın sesli
KARL BRİSSON ve MARY ELLIS
tarafından nefis bir surette yaratılan

KRAL EĞLENİYOR

Fransızca sözü ve orijinal şarkılı

AŞK - GÜZELLİK - MÜSİKİ filmi
ÇOK EĞLENCELİ BİR MEVZU

Ayrıca programa ilâve olarak: Büyük Şair Abdülhak Hâmid'in cenaze merasimi, bütün tafsilâtle, Paramount dünya haberleri ve 2 kısımlık **RENKLI KOMEDI**

Numaralı koltukların evvelden aldırılması. Telefon: 40868

SÜMER SINEMASI

Dün akşamdan beri (Mişel Strogof) dan daha alâkabaş

CASUS PENÇESİNDE

Fransızca sözlü filmini büyük muvaffakiyetle göstermektedir. **Baş rollerde:**
JOHN BOLES - BARBARA STANVICK WALLACE BERRY

Bir zabitan kahramanlığı... Kübalı bir dâbirin fedakarlığı...

Aşk... İhtiras... Zafer...

Deniz işleri :

Cebelüttarıktâ âsilerin soyduğu gemi geliyor

Yunan bandıralı Termaikos vapuru Anversten Türkiye'ye gelirken Cebelüttarık boğazını geçtiği sırada âsi torpidolar tarafından tevkif edilmiştir. İçinde Türkiye'ye ait bir çok emtia bulunan Yunan gemisi âsi mntaka limanlarından birinde bir hafta alkonulduktan sonra salverilmiştir. Termaikos vapurunda şehrimize getirilmek üzere bulunan 254 fiçı benzol âsiler tarafından gaspedilmiştir. Tecavüze uğrayan gemi bir kaç gün sonra İstanbulda olacaktır.

Karadenizde görülen mayınlar bulunamıyor

Son günlerde Karadenizin muhtelif yerlerinde görülen mayınlardan hiç biri imha olunamamıştır. Deniz Ticaret Müdürlüğü Mayn müfrezeleri evvelki gün Karadeniz boğazı açıklarında görülen serseri mayın'ı aramakla meşguldür.

Mayın'ın izi tamamen kaybolmuştur. Bu mayın'ın suların ceryanına kapılarak yerini değiştirdiği anlaşılmaktadır.

Limanda asrî hamallık

Liman İdaresi yolcu salonlarında yolcuların hamallarla pazarlık etmelerini ve paraya hamalların ellerine vermeleri usulünü kaldırmıştır. Yolcular, salona çıktıkları vakit eşyalarını doğruca hamallara teslim etmektedirler. Hamalların kasketlerine, liman vezne numaralarına göre numara konmuştur. Yolcular, bu numarayı almakta dırlar. Hamallar da kaç numaralı vezneye mensub iseler eşyayı oraya götürmektedir. Burada gümrük muamelesi yapıldıktan sonra yolcular, hamal parasını da makbuz mukabilinde liman veznesine vermektedirler. Hamal parası için tarife yapılmıştır. Hamallar, eşyayı salon haricine kadar çıkarmaktadırlar.

Tapu işleri:

Zonguldak ve Kocaeli tapu teşkilâtı İstanbulla bağlandı

Zonguldak ve Kocaeli vilâyetleri tapu teşkilâtı da İstanbul grupu tapu müdürlüğüne bağlanmıştır. Aynı zamanda vilâyetimiz kazalarındaki tapu sicil muhafızlıklarının salâhiyetleri de artırılmıştır. Bu suretle muhaberati resmîyenin doğrudan doğruya muhafızlıklar ile yapılması da bütün vilâyet devairi ve belediye şubelerine tamim edilmiştir.

Müteferrik :

Prust bir yolcu salonu mütehasssis getiriyor

Yeni yolcu salonunun inşası için o mntakada bulunan ve Liman İdaresine aid olan binaların yıkılmasına başlanmıştır. Şehircilik mütehasssis mimar Prust'tan Liman İdaresine gelen mektubta yeni yolcu salonunun yaptırılması için gelirken beraberinde bir de mütehasssis getireceği bildirilmiştir.

Sirkeci - Çekmece trenlerinde tenzilât

Sirkeci - Çekmece arasında banliyö trenlerinde yapılan tenzilâtli tâtîfenin tatbikatına mayısta başlanacaktır. Floryaya kadar gidip gelme üçüncü mevki 17,5, ikinci mevki 25, birinci mevki 30 kuruş olacaktır.

Çocuk Bayramı

İstanbul Çocuk Esirgeme Kurumu Şubeleri Çocuk Bayramında yapacakları eğlencelerin programlarını hazırlamışlardır. Bunlar peyderpey Çagalöğlundaki merkeze gönderilmektedir.

Eminönü esirgeme kurumu nahiyesindeki mekteplerde öğleye kadar bayramlaşma merasimi yapılacaktır. Saat 14 de Divanyolundaki Çocuk Esirgeme Kurumu kütüphanesinde hazırlanan otomobillerle çocuklar şehri çezeceklerdir. 24 nisan cumartesi günü Beyazid ve Alemdar nahiyelerinin de iştirâki ile Turan Tiyatrosunda eğlenceler tertib edilmiştir.

TARİH

YALAN SÖYLEMEZ

Vak'aları, olduğu gibi mütalea edebilmek için, üzerinden biraz zaman geçmelidir. Bunun gibi bir güzellik müstahzarının değerini anlamak için onun icadı üzerinden en aşağı bir kaç yıl geçmiş bulunmalıdır.

KREM PERTEV

dün ortaya çıkan bir güzellik müstahzarı olmadığı için hakkındaki hüküm çoktan verilmiştir. O, Cildin gıdası.. Cildin hayatı.

Urfada su tesisatı ve imar plânı yapılıyor

Urfadan bir görünüş

Urfa (Hususî) — Urfada nüfus seneden seneye artmaktadır. Vali Atif Uluoğlunun gayretile güzelliği artan şehirde hayat da ucuzlamıştır. Ev kiraları eskisine nisbetle azalmıştır.

Urfada devamlı bir imar faaliyeti göze çarpmaktadır. Belediyenin yeni programının esaslı maddesini şehre te-

Karamanlı bir çiftçinin ihtirarı

Karaman (Hususî) — Bir çiftçi pratik bir düven makinesi yapmıştır. 55 yaşında Saim Tartanoğlu uzun tecrübeler ve araştırmalardan sonra meydana getirdiği makine ile şu masrafları kapatmıştır:

Eski taşlı düvenler 25 liradır. Bu makine 15 liraya mal olmaktadır. Taşlı düvenler 3 sene dayandırdığı halde yeni makinenin 30 sene dayanacağı erbabi tarafından tahmin edilmektedir.

Taşlı düven iki hayvan ve iki işçiye lüzum göstermektedir, bu makine tek atla çekilmekte ve bir işçiye lüzum göstermektedir.

Düven makinesi normal şartlar altında 6 taşlı düven'in randımanını vermektedir. Ve bu makine ile elde edilen saman tozsuz ve yumuşak olmak itibarıyla hayvan gıdası olmak bakımından üstün bir saftadır.

Ticaret Bankası bu ihtirarı satın almak için tetkikatta bulunmaktadır.

Bigalı san'atkar takdir edildi

Biga (Hususî) — Geçen yıl İzmir Fuarında takdir edilen ve Bigadan gönderilmiş olan yerli kalbur makinelerini yapan san'atkar Hasan usta İktisat Vekâleti tarafından bir san'at diploması ve bir de takdirname gönderilmek suretile taltif edilmiştir. İlk tahsilden başka görgüsü olmiyan ve burada Avrupada yapılan makinelerin kâffesini - hem de islâh etmek suretile - yapan bu san'atkar İzmir Fuarına bu yıl da yepyeni bir eserle çıkacaktır.

Somada iskambil yasak

Soma (Hususî) — Belediye kararla kahvelerde iskambil kâğıdı oynamak yasak edilmiştir.

Bergamada Atatürk günü

Bergama, (Hususî) — 13 nisan Atatürkün Bergamaya ilk ayak bastığı güne tesadüf etmektedir. Bu münasebetle Bergamada coşkun tezahürat yapılmış, bu uğurlu günün yıldönümü kutlanmıştır.

Civar nahiye ve köyler halkı da Bergamaya gelmişler, tezahürata iştirak etmişlerdir. Kasaba baştanbaşa bayraklarla, taklarla süslenmiştir. Tören spor sahasında Halkevi bandosu - nun çaldığı İstiklâl marşı ile başlamış, söylevler verilmiş, geçid resmi yapılmıştır. Gece de Halkevinde merasim yapılmıştır.

İzmir - Bergama yolu Asfalt yapılacak

Bergama (Hususî) — Halkevinde bir neşriyat bürosu teşkil edilmiştir. Bu teşekkül memleketi harice tanıtmak için neşriyat yapacaktır. Bergamanın turistik bir şehir haline getirilmesi için İzmir - Bergama yolunun asfalt olarak inşası kararlaştırılmıştır. Bu yolun inşası için 2 buçuk milyon lira sarfedilecektir.

Bir kaçakçı beyni parçalanarak ödü

Kızılcahamam (Hususî) — Karaveren köyünden elli yaşlarında İzzet oğlu Yeşil isiminde bir kaçakçı ormandan kaçak kereste getirmeğe giden hayvanile beraber bir dereye yuvarlanmış ve beyni parçalanarak derhal ölmüştür.

Soma'a çocuk esirgeme kurumu faaliyeti

Soma (Hususî) — İlçemizde iyi çalışan teşekküllerin başında gelen Çocuk Esirgeme Kurumu himayesinde bulunan öksüz ve fakir çocuklardan 60 kadarının ihtiyaçlarını temin etmektedir. Bunlara hergün öğle yemeği de verilmektedir.

ya umum müfettişliğine bildirmişlerdir. Yazdıkları kâğıda ya ölüm, doğum kâğıtlarının çabuk gönderilmesini veyahut elden çizilip yazılanların kalbünü rica etmişlerdir.

İzmir fuarında Trakya

Edirne (Hususî) — Umumi Müfettiş General Kazım Dirğin başkanlığında sık sık toplantı yapılmakta ve bu toplantılarda İzmir Fuarında bu sene Trakyanın daha vâsi bir ölçüde ve daha teknik bir tarzda çıkarmak için konuşmalar yapılmaktadır. Şimdiden bütün tüccarlar hazırlanmaktadır. Trakyanın bu yıl İzmir Fuarına iştiraki hem daha şümüllü, hem de daha alâka uyandırıcı bir şekilde olacaktır.

Nazilli pamukçularına mibzer makineleri dağıtılıyor

Nazilli pamuk ıslah istasyonu

Nazilli (Hususî) — Tohum ıslah istasyonunda yeni ekim mevsimi faaliyeti devam etmektedir. Pamuk muntakası olan köyler vaktinde birer birer gezilerek köylünün ekim derecesi ve

Küçük memleket haberleri

İzmitte yakalanmış kaçakçılar

İzmit (Hususî) — İnhisar takip memurlarından Tevfik, İhsan ve Kazım Gebze Tavşanlıda Lâz Mehmet, Hasan ve Arif oğlu Ali isimli kaçakçılarda 66 kilo esrarla yüzlerce kilo kaçak tütün ve havan yakalamışlardır.

Herekede Recep ve Halit İle Kandirede Salih'ten ve Nimetiyede Mehmet'ten kaçak sigara kâğıdı ve tütün yakalanmış, hepsi ihtisâs mahkemesine verilmişlerdir.

İlk okullar resim ve el işleri sergisi

Gaziantep (Hususî) — Şehrimizdeki ilk okullar büyük bir resim ve el işi sergisi açmıştır. Binlerce vatandaş tarafından gezilen ve çok takdir olunan sergi cidden güzel bir eserdir.

İlk okulların bu yıl açtığı sergi, geçen yıllarda açılanlardan daha muvaffak ve mükemmeldir.

Gümüşhacıköyde okuma odası

Gümüşhacıköy (Hususî) — Halk Partisi salonunda bir okuma odası açılmıştır. Muhtelif gazete ve mecmualara ve ulusal kültüre yardım edecek mahiyette bulunan bir çok kitaplar da getirilerek halkın okuma ihtiyacının karşılanmasına başlanılmıştır. Bu oda muhtelif konferans ve konserler de tertip ederek umuma faydalı olmağa çalışacaktır.

Tosya ve Araç doktorlukları

Tosya (Hususî) — Kazamiz hükümet tabibi Kemal Yula, Araç'a ve Araç hükümet tabibi Asım Türker de Tosya hükümet tabipliğine tayin edilmişlerdir.

Bigada kültür tayinleri

Biganın Sakarya mektebi öğretmenlerinden İsmail, Ankara Hukuk fakültesi idare memurluğuna, muallim Nahide, onun yerine Nazmiye de eğretî öğretmenliğe tayin olunmuşlardır.

Edirne kültür müfettişliği

Manisa merkez ilk tedarik müfettişi İhsan, Edirne merkez müfettişliğine ve köy eğitimcileri kurs muallimliğine tayin edilmiştir.

Manisa Halkevinde bir toplantı

Manisa (Hususî) — Halkevi salonunda, Necati Bey mektebi muallimlerinden Remzi Atalay tarafından «cinsi terbiye» isimli çok kıymetli bir konferans verilmiştir. Vali Lütfi Kudan, fırka kumandanı General Ali Rıza Artınkal, kültür direktörü Nallî Özeren ve bütün muallimlerin hazır buldukları bu konferanstan sonra bir danslı çay verilmiş, çok samimi ve neşeli dakikalar geçirilmiştir.

Göçmen evleri ikmal ediliyor

Antalya (Hususî) — Kıbristan gelen göçmenler için Galip Paşa çiftliğinde yaptırılmakta olan elli evden yirmi altısı ikmal edilmiştir.

Muratlıda zirai tetkikat

Muratlı (Hususî) — Muratlıda gerek akar suların, gerekse yeraltı sularından istifade etmek suretiyle sulu ziraat sahaslarını tesbit ve tetkik etmekte bulunan ve Muratlı'nın zirai vaziyetini, göçmenlerin zirai durumunu gözden geçirmek üzere bir haftadan beri Muratlı ve havâlisinde bulunan Trakya Umumi Müfettişliği zirai müşaviri Zihni Derin Edirneye avdet etmiştir.

Sabancı gençler İzmitte

İzmit (Hususî) — Sabancı Yeşilyurd İdman Yurdu gençleri İzmit'e gelmişler. Atatürk anıdırna çelenk koymuşlar. Şehri ve kâğıt fabrikasını gezerek akşamki trenle Sabancıya dönmüşlerdir.

lüzumlu tohum miktarı maahllinde tesbit edilmiştir. İstasyon memurlarından Orhan Gökova muntaka köylerinde, asistan Hüseyin Akbel merkez kasabada çiftçilerin tohum isteğini yazmışlardır. Nazilli bölgesinde bu yıl elli bin dönüm araziye devlet tohumu, mütebakisine yerli beşli çekirdek eklilecektir.

Köyler için Pirlebey, Arzap köylerinde tohum dağıtma merkezleri tesis edilerek köylüye ihtiyacına göre tohumlar bu merkezlerde tevzi edilmektedir. Ekim işleri istasyon mürakıbları tarafından takip edilerek kızakla veya mibzerle tohumların çizgiye ekilmesi temin edilecektir. Pamuk istasyonu mevcut ve miktarı az tohum ekme makinelerle köylüye yardım edecektir. Ayrıca Ziraat Bankalarının ucuz fiatla köylüye satmak üzere 150 marladığı 250 adet Mibzer gelmiştir. Bu makineler çiftçinin işini kolaylaştırır.

Pamuk istasyonu bu yıl 1800 dönümlük Paşa Çiftliği denilen arazide de faaliyete başlamıştır. Büyük Mendres nehri bu çiftliğin içinden geçmektedir. Nazilli ovasındaki bin dönümlük yerden başka bu çiftlikte de her türlü ekim ve üretme işleri için toprağın hazırlığına başlanmıştır. Sene içinde icab eden binalar da yapılacaktır.

Kaç aydır tedavide bulunan Nazilli pamuk istasyonunun değerli Türk mütehassısı Bay Celâl İğriboz iyileşmiştir.

Mütehassıs yakında Nazilliyeye dönecektir.

Şubat, mart aylarında köylünün dört gözle beklediği yağmurlar nisalanın ilk haftasında başladı. Bir kaç gün daha bol yağarsa ürün bu yıl bereketli olacaktır.

Gazeteleri Okurken

SON TELGRAF — Gürültü ile mücadele kararı kalktı mı?

— Kalkmadı, gürültüye geldi.

AKŞAM — Hilesiz süt ve midelemez.

— Birbirine kavuşmalarına imkân olmiyan iki sevgiliden mi bahsediyorsun?

KURUN — Ediplerimiz himaye edilsin mi, edilmesin mi?

— Edebiyat ararken, edipleri bulundu da himayeleri düşünülüyor?

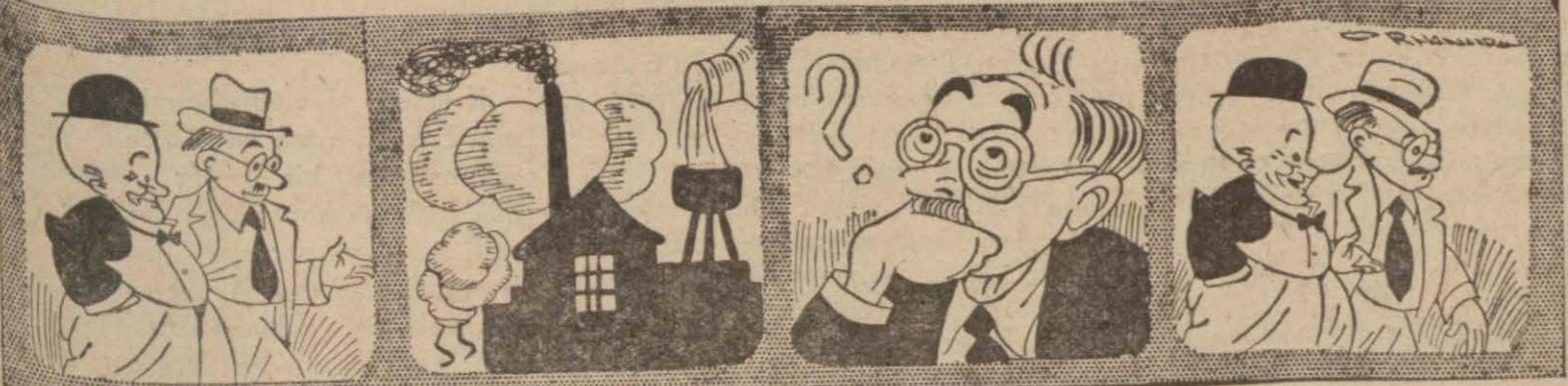
ACIK SÖZ — Ana kız bir olup ev sahibini dövmüşler.

— Kıracının yavuzu evsahibini bastırmış.

HABER — Henkes hatip olabilir!

— Pekli amma, herkes hatip olunca bunları dinleyecek kim?

Pazar Ola Hasan Bey Diyor Ki:

— İster inan, ister inan - ma Hasan Bey..

... Holandada süttten yün yapıyormuş..

... Kolay bir şey mi acaba bu?

Hasan Bey — Tabii azim, her çeşmenin yanına bir fabrika kurulur; olur biter.

Mahkemelerde

Vehbi Saidin mahkûmiyeti temyiz tarafından tasdik edildi

1934 haziranında bir akşam üstü Ortaköyle Beşiktaş arasında feci bir kaza olmuştu. Sadrazam Said paşa zede Vehbinin sürdüğü hususi otomobil, Mecidiye camii civarında caddenin bir tarafından öbür tarafına geçmekte olan Osman Bekire çarpmış, bu asker ağır surette yaralanmış, ölmüştü. Önce tevkif edilen ve sonra salıverilen Vehbi Said, muhtelif keşifler yaptırılması v. s. yollarile tahkikatın genişletilmesini ve derinleştirilmesini istemiş, duruşma, bu suretle bir hayli uzamıştı.

Bütün bu işler halledildikten sonra, müddeiumumî Feridun Bagana, Vehbi Saidin yanında bir kadın bulunduğu halde otomobili sürerken, sür'ati 100 kilometreye çıkararak, cadde üstünde yarış yapmak suretile ölüme sebep olduğunu ileri sürmüş, suçluya şiddetli ceza verilmesini istemişti.

Müdafaası safhasında, Vehbi Said, hiç beklenilmedik bir vaziyet ortaya koymuş, 13 sebebe zikrederek, «heyet, bitarafıktan inhiraf etti!» diye, duruşmasını yapan üçüncü ceza hakyerini reddetmişti. Bunun üzerine dava durmuş, fakat başka yerlerde yapılan tet-

kikatta, red isteği varid görülmemiş, kendisi para cezasına mahkûm edilmişti.

Bundan sonraki bir celsede de, Vehbi Said, gene hakyeri heyetiği istihâf eder yakışsız bazı sözler sarfetmiş, heyet, bu aradaki bazı sözlerinden kaçacağı kanaatini edinmiş, kendisini şalonda tevkif edip, ertesi celsede de tedbirsizlik, dikkatsizlik, nizamla riayetsizlikle ölüme sebep olmaktan bir sene hapse, ölenin varislerine 1500 lira tazminat vermeğe, varislerin vekiline 150 lira ve ayrıca duruşma masraflarını ödemeğe mahkûm etmişti.

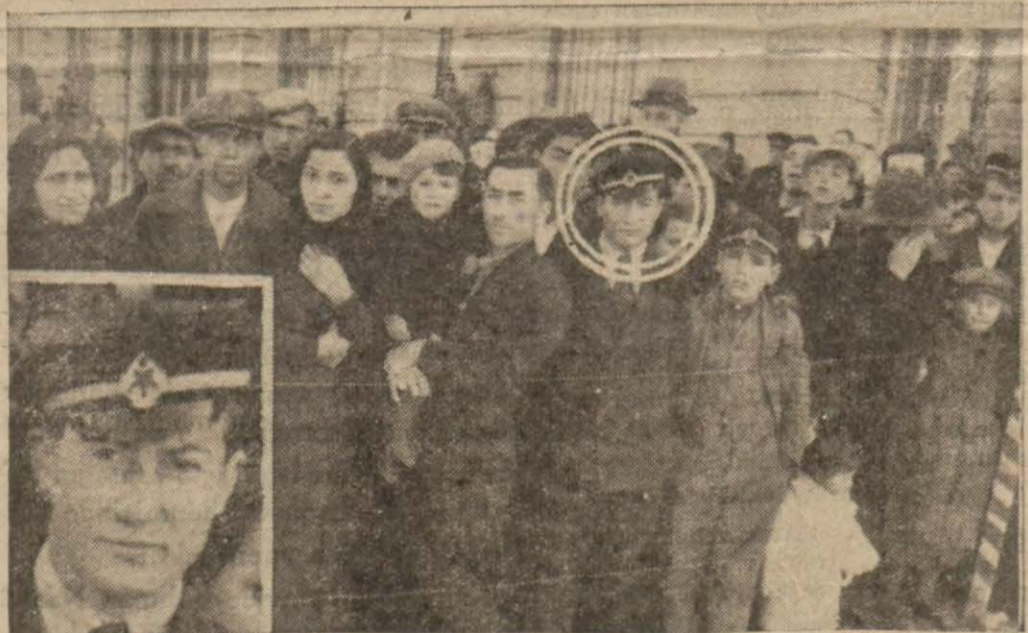
Vehbi Said, bu kararı temyiz etmiş, karar tashihi isteğinde bulunmuş, fakat, hakyerinin müddeiumumîlik mütalesasına uygun olarak ittifakla verdiği karar, tamamile yerinde görülerek, bu isteklerinden hiç biri kabul olunmamıştır. Temyiz de, kararı ittifakla tasdik etmiştir.

Tasdik keyfiyeti, müddeiumumîliğe bildirilmiş, bunun üzerine Vehbi Said, tevkifhaneden hapishaneye nakledilmiştir.

Bu resim sizin mi?

Sizinise "Son Posta" dan hediyenizi alınız!

Her resmi çıkan okuyucuya 3 liralık hediye veya bedelini veriyoruz.

Son Posta okuyucuları arasında bir eğlence tertip etti:

Hergün memleketin bir köşesinde çekilmiş kalabalık bir halk kitlesini gösteren bir fotoğraf kitiyoruz. Bu fotoğrafı altıncı noter Bay Galip Bingöle göstermekte, içinden tek bir simayı ayırmaktayız.

Dikkat ediniz: Bu seçilen sima belki sizi, belki bir dostunuzu, belki uzaktan yakından bir tanıdığınızı gösteriyor. Mesele basit: Seçilen resmin sahibini idareme müracaat ettiği zaman kendisine üç liralık bir hediye takdim edilecektir. Okuyucu taşrada ise mektupla müracaatını müteakip hediyesi yolla-

GÖNÜL İŞLERİ

Boşuna gitmiş bir Kadın hayatı..

Bir kadın okuyucum bana hayatının uzun bir hikâyesini yazmış. Hülasaten diyor ki:

— «14 yaşındayken evlendim, kocam iyi bir gençti, fakat 4 yıl sonra öldü. Bir müddet matemini çektim. Sonra iki çocuklu bir adamla tanıştım. Evlenecektik. Söz vermiştim. Çocuklarına annelik ediyordum. 7 sene birlikte yaşadık, fakat neticede sözünü tutmadı ve bana çocuklarını büyüttükten sonra dirsek çevirdi. Ayrıldık. Şimdi bir başka erkeğin metresiyim, bu adam hiç değilseniz a- çık sözlü: — Hiç evlenmeyeceğim. Fakat ö-

lünceye kadar seni bırakmam, birlik te yaşarız, diyor. Amma ben gene korku içindeyim. Acaba günün birinde bu da beni kolumdan silkip atar mı?»

Bu okuyucuma: — Hiç şüphelen olmasın, bir defa ayağı sürçen kadının bütün hayatı yuvarlanmakla geçer, diyecektim. Fakat çekindim. Şöyle diyeceğim: — Bu, sizin hayattan aldığımız dersten edindiğiniz istifadenin derecesine bakar. Feyyaz olunuz, kendinizi refakatinden vazgeçilemeyecek bir eş haline getiriniz. Hiç bir kul için ümit kapısı kapalı değildir. Esasen hayat denilen şey de göz açıp kapayıncaya kadar geçiverir.

TEYZE

Hâdiseler Karşısında

Sütçüler ve apartımanlar

Sütçülerle süt müstahsilleri anlaşmışlar.. ama nasıl? Sütün kilosunu on beş kuruştan vereceklermiş. Apartımanların üst katlarına da on altı kuruştan.. Doğrusu karışık bir iş. Birincisi kattan sonrası hep üst kat sayılır.. Bari elleri değmişken kat başına bir kuruş fazlaya satmaya karar verselerdi, daha çok kâr ederlerdi.

Dünyanın altı üstünden iyi mi bilmem.. Fakat apartımanın altı üstünden her halde iyi.. Çünkü altta, südü litre bir kuruş daha ucuza geliyor.

Üst katın kiracısına iki tavsiyem var, birinci tavsiyem şu: Hizmetcisini gönderir, südü alt kattan aldırır.

İkinci tavsiyem de şu: Bir ip tedarik eder; ipi süt kabına bağlar, süt kabını pencereden aşağı sarkıtır.

Bu iki tavsiyemi yerine getirdiği takdirde südü alt kattaki kiracının aldığı fiata almak hakkını hâiz olur.

Bir apartımanın alt katında oturuyorum. Apartıman sahibi iki gün evvel kapımı çaldı:

— Ne haber?
Dedim.
— Kiranızı beş lira arttırmak mecburiyetinde kaldım.
— Niye?
— Südü üst kattaki kiracıdan bir kuruş noksanına alacaksınız da..
— Fakat ben bu yüzden ayda ancak on beş kuruş kazanacağım.
Ev sahibim yüzüme sert sert baktı:
— Öyle ama böyle fırsat her zaman ele geçmez.. ben bu fırsattan da istifade etmiyeyim mi?

Çok şükür kırk katlı apartımanlarla meşhur Newyork'da yaşamıyoruz. Üst katta otursaydık ömrümüz oldukça süt içemiyecaktik.. Alt katta da; alt katın kirasına para yetiştiremeyeceğimiz için, hiç oturamayacaktık.

İMSET

Adliyeye memur alınacak

Adliye Vekâletinde münhal bulunan 14 lira maaşlı kâtibliğe fransızca okuyup yazma bilen bir daktilo alınacaktır. Taliblerin ortamekte mezunu olması, Türk olması lâzımdır. Arzu edenler arasında bir imtihan yapılacaktır. İmtihan 7 mayıs cuma günü saat 14 de Edebiyat Fakültesine bağlı yabancı diller mektebinde yapılacaktır. Taliplerin Cumhuriyet Müddeiumumîliğine müracaat ederek vesikalarını göstermeleri ve alacakları imtihan işlemleri imtihan günü muayyen saatte yabancı diller okulunda hazır bulunmaları lâzım gelmektedir.

Liman umum müdürlüğü taşıyor
Liman Umum Müdürlüğü'nün Galatada Rihtım Hanına taşınmasına cumartesi günü başlanacaktır. Taşınma işi ay sonuna kadar bitecektir.

Halkevi konferansları

Eminönü Halkevinden:
Bu yıl için düzenlediğimiz seri konferansların on dördüncüsü 15/4/37 Perşembe günü saat 17,30 da Evimizin Çağaloğlundaki merkez salonunda Bay Dr. Ahmed Asım tarafından (Hekimlik İçtimai vazifeleri) mevzuu üzerinde verilecektir. Davetiye yoktur. Herkes gelebilir.

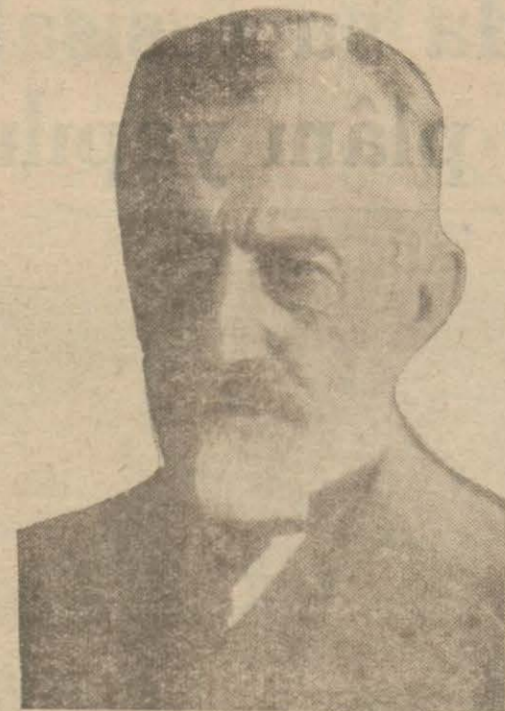
nacaktır. Yukarıda gördüğünüz fotoğraf İstanbul'da çekilmiştir. Çehresi yuvarlak dahillinde alınmış olan genç matbaamıza müracaat ederse hediyesi derhal yollanacaktır. Bundan evvel neşrettiğimiz fotoğraflarda kendilerini tanıyan okuyucularımız matbaamıza müracaat ederek hediyelerini almak tadırlar.

***
DİKKAT: Bu sütunda resimleri çıkan okuyucularımız, hediyelerini bir hafta içinde almalıdırlar. Aksi halde haklarını kaybedeceklerdir. Bu müddet İstanbul haricindeki okuyucularımız için on beş gündür.

EDEBİYAT

Hâmid neden büyüktür?

Yazan: Halit Fahri Ozansoy

Dağlar gibi yıkıldı; vücudu değil, o vücut çoktan göçmüştü, fakat kalibna sığmıyan, madde sinin içinden taşan ruhu ile, çiğlar sürükleyerek, kayalar sökerek, bulutlardan birden bire uçurumlara inen dağlar gibi yıkıldı. Bir kelime Hâmid. Öl - dü.

Hâmid öldü, fakat eserleri yaşayacak... O eserleri hangimiz tanımayız ki? Hangimiz gençliği - mizin en coşgun yıllarında en ilâhi iksiri Hâmidin şiirlerinden içmemişizdir ki?.. Bu sebepten değil mi ki, bugün saçlarına ak düşmüş olan bütün bir nesil bir an maziye dönerek asîl heyecanlarını araştırırken muhakkak ki bu aziz hâtra üstünde duracak, Hâmidde ağlarken biraz da kendisi için ağlayacaktır.

Yalnız şu var: Hâmidî tamamiyle anlıyor mu idik? Öyle sanırım ki buna hiç birimiz mutlak bir emniyetle «evet!» diyemeyiz. Çünkü o, dem oluyor ilâhlar gibi konuşuyor, dem oluyor yıldırımlar gibi gürliyordu. Böyle bir haşmet feryadına hangi Kamusun kelimeleri kâfi gelebilirdi? Hangi dil, hangi beşerî ifade vasıtası bu fırtınayı ve bu fırtınanın bin bir uğultusunu nakledebilirdi? Edemediği içindir ki dünyanın en zengin dili olan öz türkçe bile ona dar ve kifayetsiz gelmişti. Nitekim bazan en kuvvetli, en zevk aldığımız şiirlerinde bile ışığa karışan gölgeler gibi bulduğumuz ipham bundandır ve bu ipham gelecek nesiller için şüphesiz ki daha ziyade çoğalacaktır. Fakat ne zıyanı var? Değil mi ki onun anlamadığımız tarafları bile en vuzuhla anlamadığımız tarafları kadar kelimedenden evvel sesle, âhenkle kavranan bir hakikat - tir...

Eskiden beri Hâmidde tezat şairi diyenler, ipham şairi diyemiyenler, yahut demek istemiyenlerdi. Halbuki onun hakkında bu sıfatların ikincisi, birincisi kadar da doğru olabilir ve belki de daha estetik, daha asil, daha kudretli düşebilirdi. İzah edelim: Bütün büyük romantiklerde olduğu gibi Hâmidin ilham semasında da halka halka renk renk toplanan bulutlar bazan o kadar koyulaşıyor, tunçlaşıyor, kararlıyordu ki artık ufuklarını seçemez oluyorlardık. Çünkü seçmek için şairdeki baş döndürücü müthiş tezat âlemi bizim de âlemimiz, gözlerimiz bizim de gözlerimiz olabilmeliydi. O, meselâ Finten'deki Davalacionun ağzından haykırıyordu:

Zulmetin çâkedip, ey şeb, kılarım sup - ha nazar!

İşte bize de böyle bir nazar lâzımdı, sadece Hâmidin şiirlerindeki zulmeti çâkedebilmek için... Bilmem, belki bu sırta hakkıyla erenler de vardır, fakat eremiyenler bile bu romantik devin herşeyden evvel sesindeki tannaniyete hayrandırlar, sonra da hayalinin genişliğine, sonsuzluğuna... Bir dehanın tasdiki için başka ne bürhan aramalı?

Hâsılı Hâmid Hâmid demek kâfidir. Dün hayatında olduğu gibi bugün ölümlünde de etrafını çeviren sevgi ve hürmet hâlesi içinde, takdir sesleri arasında ona başka isim yakışmıyor. O halde her şeyden evvel şu artık kulağa hiç hoş çarpmıyan, şu hiç türkçe kokmayan Tanzimat artığı «Şâiri Azam» tâbirini unutalım. Yahut türkçesini söyleyelim: Büyük şair...

Hâmid neden büyüktür?
Büyüktür, çünkü edebiyatımızda asırları kapamış, yeni bir aşım, bu asrın kapısını açmıştır. Bu, Divan edebiyatının dar çerçevesi içinde bunalan güzellik mefhumunu o boğucu havadan kurtarıp, paslı şark estetiğinden ışık ve hayat dolu Garp estetiğine yol açmış, hız vermiş demektir. Bunun içindir ki Hâmidle beraber edebiyatımıza, sadece ferdi bir lirizm içinde mahsur

kalmıyan ve kendî benliğinden taşarak bütün insanîyetin ufuklarını kaplayan geniş bir hayal ve his dalgası akyandı. Düşünüş tarzı gözünden değişti, bu harikulâde yenilik, Türk edebiyatında bir Rönesans değil de nedir? Divan edebiyatı bir şüphesiz ki en büyük bir edebiyattır. Fakat bütün Şark edebiyatları gibi nihayet kendi içinde keşiflediği yağışla kavruş giden bir hususiyet vardır. Divan sa-

irinin neşesinde de, ızdırabında da yalnız kendisini bulursunuz. Halbuki Hâmid de kendisine beraber bütün insanlığı bulursunuz. Bunun içindir ki tanzimî edebiyatın bu büyük şairin Türk edebiyatına herşeyden evvel en canlı, en göz kamaştırıcı hediyesi olmuştur. Roman ve Garp tekniği ile hikâyeden gayri her yeni edebî nev'in ilk nümunesini o vermiştir. İşte Türk tecceddüt edebiyatındaki yeri de bilhassa bu cephe heden büyüktür, ve arkasından da bütün bir nesil yürümüştür. Demek oluyor ki modern Türk edebiyatı esas itibarile Hâmidin eseridir. O, bu sahada, Divan edebiyatından sonra, birden bir re değişerek mayasını Garpten alan dünkü ve bugünkü edebiyatımızın müldecisi, ilk binayı kurucusudur. Bir kelime, yeni edebiyatımızın babasıdır. Ne yazık ki, ne acı ki şimdi öldü, fakat hâtrası Türk milletini ille beraber yaşayacak... Bir Fransız şairi, Théodore de Banvil meşhur baladlarından birinde, menfaya giden Victor Hugo için «heyhat ki baba orada, adada» diye imler. Biz de bugün Hâmid için öyle imliyoruz: Heyhat ki baba orada, top raktâ şimdi...

Halit Fahri Ozansoy

Alay köşkü temsilleri

Eminönü Halkevinden:
Evimiz Gösterit Şubesi, Gülhane parkı için deki Alayköşkü binasında 16 Nisan Cuma günü gecesi saat 20,30 da halka ve 17 Nisan Cumartesi günü saat 14,30 da talebeye olmak üzere (Dekbazlık) piyesini temsil edecektir. Arzu edenler davetiyelerimizle hergün Çağaloğlundaki merkez bürosundan alabilirler.

Viyolonist Ekrem Zekinin konseri

Ekrem Zeki

Kıymetli viyolonistlerimizden Ekrem Zeki 22 nisan saat 18.30 da Saray sinemasında bir konser verecektir. San'atkar bu konseri için bilhassa çok yeni ve güzel parçalar hazırlamıştır. Bu arada Zimanovski'nin sonat'ı, Çayakovski'nin ve Maks Bruh'nun konserto'ları, Tartini'den, Bah'dan parçalar vardır.

Viyolonist bunlardan başka kendi eserlerinden de bazı parçalar çalacaktır.

MİZAH

Günlerin hatıra defterinden yapraklar

Yazan: İMSET

Pazartesinin defterinden :

Dünyada yaşayan mahlûkların, en neşesi, aynı zamanda en tenbeli muhakkak ki insanlardır. Ne vakit gelse onları uykuda bulurum. Bir türlü uyanmak, yataklarından kalkmak istemezler. Ancak öğleye doğru kalkarlar. Ağzında tad, ceplerinde para yoktur, kimisi:

— Başım ağrıyor. Der. Kimi :

— Hastayım ! Diye tekrar yatar. Ekseri evlerde kavga olur:

— Tramvay pararam yok!

— Bugün ne yiyeceğiz?

— Onu da, benim düşüneceğim. Benim esasen hiç iştahım yok.

— Para bırakmadan mı gidiyorsun?

— Para kaldı mı da bırakayım ?

Velhasıl tuhaf şeyler.. Hiç hoşlanmıyorum.

★

Salının defterinden:

Bu insanlar ne tuhaf mahlûklar.. Hiç bir iş yaptıklarını görmedim.. Hep anlatmakla, dedikodu ile vakti vakit geçirirler.

— Geçen pazar neler yaptığını bilsen?

— Bugün canım çalışmak istemiyordum. Bütün bu işler yarına kalsın.

— Hele kadınlar pazar mıdır, nedir.. Hep ondan bahsediyorlar

— Amma: — Güzel eğlendik!

Derken konuşuyorlar. Bir dedikodu dur başlıyor.

Ayşenin şapkasının modası geçmiş olduğunu, Fatmanın robunun fena terzi elinden çıktığını, Naciyenin konuşurken çirkinleştiğini, Aliyenin saçlarının boyandığını, daha buna benzemez neler neler öğreniyorum.

★

Çarşambanın defterinden:

Her gelişimde insanları çalışır görüyorum. Erkekler erkenden işlerine gidiyorlar. Memurlar masalarının başında, işlerinden baş kaldırmadan çalışıyorlar. Serbest meslekte olanlar da böyle, doktorlar hastalarını dikkatle muayene ediyorlar. Avukatlar müşterilerini kemali ehemmiyetle dinliyorlar. Mimarlar yaptıkları binaların iyi olmasına azami gayretlerini sarfediyorlar.

Kadınlar evlerini temizliyorlar, elbiselerini ütülüyorlar. Yemek pişiriyorlar. Velhasıl bütün insanlar çalışıyorlar.

★

Perşembenin defterinden:

İnsanlar eğlence düşünmekten, eğlence, gezinti tertip etmekten başka bir şey bilmiyorlar.

Karı koca evde konuşuyorlar: — Pazara nereye gideceğiz. — Nereye istersen, hava iyi olursa Adaya.. — Fena olursa.

— Sinemaya.. — Bazı evlerde münakaşalar oluyor, fakat bütün bu münakaşalar hep yemek, eğlenmek mevzuu üzerinde..

Küçük bay: — Sinemaya gidelim! — Diyor.. Küçük bayan: — Balo var, oraya gitmek isterim! — Diyor. Büyük bayla büyük bayan bir

Boğaziçi gezmesini tercih ediyorlar. Bayan aday tavsie ediyor. Bay: — Suadiyeden başka bir yere gidilmez! diye tutturuyor. Ve neticede ya ayrı ayrı gitmiye karar veriyorlar, yahut ta bir tanesinde uzlaşıyorlar. Hep beraber bir yere gitmiye uzlaştıkları zaman pek memnun olmuyorlar. Fakat ayrı ayrı gitmiye karar verilerse hepsinin sevinçten ağızları kulaklarına varıyor.

Cumannın defterinden:

İnsanların yaşayışlarında bir gariplik sezerim. Hepsini birbirinden borç para alırlar.

— Aman dostum bana on lira borç para ver, karım hasta!

— Yahut: — Kaynanam öldü, cenazesini kaldıracağım param yok.. Bana otuz lira buluver.

Paralar bulunuyor. Paralar bulunduktan sonra biraz evvel karısının hasta olduğundan bahsedilen; içinden: — Âlâ, diyor bu para ile bu hafta güzelce eğleniriz.

Kaynanasının cenazesini kaldırmak için otuz lira bulan: — Nihayet parayı bulduk. Şimdi karımın elbisesini terziden almak kaldı. Diye sevincinden zip zip zıplar.

Cumartesinin defterinden:

İnsanları hep hazırlık yaparken görürüm.

Kadınlar saçlarını yaptırıyorlar. Erkekler yeni gömlek, kravat alıyorlar. Yahut Balıkpazarından yiyecek, meyva tedarik ederler. Genç erkekler, sevgililerini arar, bulur, bir gün sonra buluşmak için söz alırlar. Bütün günü hep böyle geçirirler.

★

Pazarın defterinden:

İnsanlar kadar, zevkine düşkün, neşeli mahlûklar dünya yüzünde yok. Bütün hayatları zevkî safa, eğlence içinde geçiyor. İnsanların hepsi de paralı. Eğlenceleri için hiç acımadan bol para sarfediyorlar. Eğlence yerleri adam almıyor. İçki su gibi sarfediliyor. Ve içki içenlerin içtikçe neşeleri artıyor.

Ayrılmamak, hep bu insanların arasında yaşamak isterim amma ne yapayım ki ancak haftada bir gelmek hakkımı haizim. Yoksa böyle neşeli mahlûklar arasından hiç ayrılmam.

LÜGATİ AŞK

Aşk — Bir nevi hastalıktır. Tedavisi gayri kabil diyenler olduğu gibi züğürtlük aşısile tedavi edildiğini iddia edenler de mevcuttur.

Bu hastalığın en bariz ârâzı hastalığa tutulmanın âlemi kör, etrafını dört duvar sanmasıdır.

Âşık — Aşk hastalığına tutulanlara denir. Hastalığa tutuldukları ilk anda «ah» diye bağırırlar. «Hastalığım devam ettiği müddetçe «of» derler. Ve hastalık geçerse «oh» çekerler.

Maşuka — Aşk hastalığının mikrobunun adıdır. Bu mikrop cihazı aynıye vasıtasile insanın kalbine nüfuz eder. Mikropların neveleri vardır. Bunlara; sarışın, esmer, kumral, cana yakın, ci-velek, güzel, güzelce isimleri verilmiştir.

İlanışık — Kalbin dili olan gözlerle söylenileni anlamıyanlara, ağızla anlatmak gücüne girmek.

Muşaka — «Bir nevi oyundur» her devre göre değişir. Evvelce esrardan addedilirken bilâhare bir sır oluştuktan çıkmış, her tarafta icrasına müsaade edilmiştir.

Aşkın ateşi — Bir nevi yangındır, su ile sönmeyiz; içki ile bazan söner, bazan daha çok alevlenir. ★ ★

Gazetelerimizden tefrika örnekleri

İLK GÜN

Yazan: Kesat Mamut Canavar

Tefrika numara: 6

Genç zabıt kumandayı verdi:

— Süngü tak!

Takıldı süngüler.

— Nişan!

Bir onbaşı atıldı.

— Süngüyle nişan mı alacağız?

— Dur.

Bunu söyleyen bir genç kızdı. Bahar gecelerinin ipek bulutları bir an aralanmıştı.

— Dur.

Durdu herkes.. Bir bakışta bütün dünya erkeklerini önünde diz çöktüren bu genç kız kimdi? Avrupa çölle rinin sonsuz boşluklarında esrarengiz hamlelerle savlet eden tankların homurtuları durmuştu.

— Benim size söyleyeceklerim var.

Bethovenin saz semaisinden bestelediği parçayı terennüm eder gibi söze başladı.

— Bir Arap atının kalın dizgini gibi yollarda koştum. Söyleyin mantomu ne yaptınız.

— Bayan.

Bayan derken, gözleri gözlerine dalmıştı. Ah bu kızın gözleri bir hindistan cevzinin kabuğu içine saklanmış süt kadar berrak; halî üzerine dökülmüş bir mürekkep lekesi kadar siyah.. Ve alev almış bir havagazı musluğu kadar ateşli idi.

Eridiler, gerilediler, durdular. Hayır yürüdüler.

Kız bütün bunlardan sanki bihaberdi. Kızgın bir bahar akşamının eflâtun rüzgârı bu çölün ortasındaki çam ağaçlarını birer birer yelpazelerken o, bir ipek kumesini andıran saçlarla süslü başını koyacak bir yer arıyordu.

Acaba bu baş nereye konacaktı? — Başını omuzuma koy çöllerin, şehirlerin, ovaların, ormanların, Kadıköyün, Modanın, Kalamışın, Caddenin güzel kıızı.

Bu ses te nereden geliyordu. Bu ses hangi kahramanın sesi idi? Gözler göz oyuklarından dışarı fırladılar.. Kanatlandılar, sesin sahibini aramaya çıktılar..

— Kimdir o?

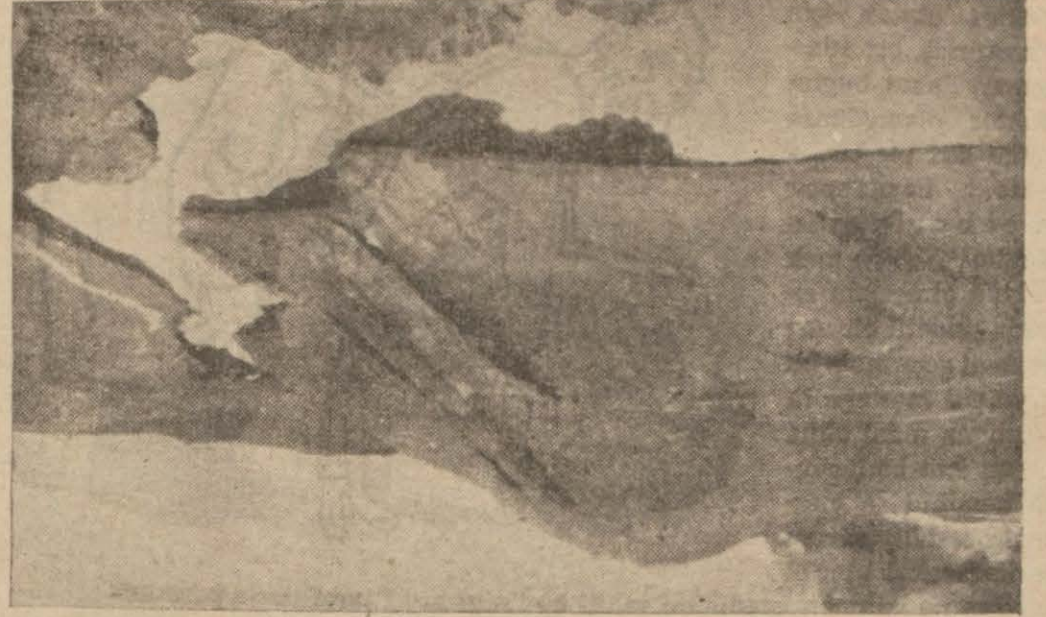
— Aç kapıyı ben geldim!

Sonu yok

Petrol meselesi : 2

Dünyanın bir senelik petrol istihsalâtı

1936 istihsalâtı 1935 den yirmi milyon ton fazladır, bu miktarın 1937 de artmaya devam etmesi bekleniyor

(Musul) petrolerinin yerden fıskardık tan sonra nasıl nehirler ve göller teşkil ettiğini ve binaenaleyh ne kadar zengin ve bereketli olduğunu gösterir resim

Bir kaç gün evvel, bu sütunlarda Irak petrolerinin kıymetine ve geçen 1936 senesi esnasındaki alınan hâsılata dair yazdığımız bir yazıda bu petrol madenlerinin zenginliği hakkında malûmat vermiştik.

Bu münasebetle gene geçen 1936 senesi esnasında bütün dünyada istihsal edilmiş olan petrolun umumî miktarı hakkında bu defa neşredilen rakamları okuyucularımıza bildireceğiz.

1936 senesinde bütün dünya petrol istihsalâtı (245) milyon tonayı bulmuş olup 1935 senesinden yirmi milyon ton kadar fazladır, çünkü 1935 deki hasılat (227) milyon tondan ibaretti. Bir sene zarfındaki bu fazlalık pek tabiidir. Çünkü her sene memlekette otomobil ve kamyon gibi vesaiti nakliye arttığı gibi, bilhassa tayyare miktar ve uçuşları da sür'atle tezayüt etmektedir. Hattâ bu sene bütün devletler tayyare kuvvetlerini bir misli arttırmağa karar verdiklerine göre gelecek seneki petrol istihsalâtının (300) milyon tonayı bile bulması muhtemeldir.

1936 senesi umumî istihsalâtında petrol çıkaran memleketlere isabet eden hisseye gence yalnız Amerikanın hissesi 149 milyon tondur. Yani Amerika, yalnız başına dünya hâsılatı umumiyesinin yüzde (60) nı vermektedir. Bu rakamlar, Amerika petrol madenlerinin ne kadar zengin olduğunu ve Amerikalılara nasıl tükenmez bir servet membaı teşkil ettiğini göstermeğe kifayet eder.

Amerikadan sonra en çok petrol istihsal eden memleket Rusyadır, ki o memleketin 1936 senesi hasılatı 27 milyon tondur, yani umumî istihsalâtın takriben onda biri ve Amerika istihsalâtının ancak beşte biridir.

Rusyadan sonra (Venezuelâ) 22 milyon ton ile gelir. (Venezuelâ) da, petrol madenleri keşfedileli çok olmadı, fakat dünyanın en zengin madenlerinden biri de bu memlekettir ve bu madenler sayesinde (Venezuelâ) gündün güne, um-

ran kesbetmekte, halk zengin olmaktadır.

Venezuelâdan sonra en çok petrol çıkaran memleket Romanyadır, ki 1936 da istihsalâtı 8 milyon tonayı geçmektedir.

Romanyadan sonra kısmen İngilizlerin elinde olan İran ve Irak petroleri geliyor.

Irak petrol kuyularının ne kadar zengin olduğunu ve bu kuyulardan tam hasılat alınacak olursa dünya petrol fiyatları üzerinde büyük tesir edeceğini, bundan evvelki yazımızda söylemiştik. Irakın petrol hasılatı geçen 1936 da 4 milyon tonayı bulmuştur. Bu miktar, dünya hasılatına nisbetle tabii çok bir şey değildir. Fakat İngilizler bu kuyuları ellerinde bir nevi ihtiyar hazinesi olarak tutmaktadırlar. Bir harp zuhuru halinde Irak petroleri, İngilizlerin muhtaç oldukları petrolün kısmî azamını temin edebilir ve o zaman İngiliz hükûmeti, şimdi Irak petrolerından Fransızlara vermekte olduğu beşte bir hisseyi de keserek kendine hasretmekten çekinmez.

İngilizler bu petrol madenlerinden dolayı (Filistin) deki (Hayfa) limanına da fevkalâde ehemmiyet vermektedirler. Hattâ İtalyan - Habeş harbi esnasında İtalyanların Akdenizde İngilizlere karşı savurdıkları tehditler İngilizleri hem az çok korkutmuş, hem de ikaz eylemiş olduğundan İngiltere hükûmetinin Irak petrolerinin yegâne mahreci olan Hayfa limanında fevkalâde tahkimat yaptığı malûmdur. Bu tahkimat sayesinde İngilizler hem Hindistan deniz yollarının, hem de Irak petrolerinin mukadderatını teminat altına almış oluyordular.

Esasen İngilizler, petrolun bundan sonra milletler için ne kadar hayati bir mesele olduğunu pek iyi takdir ettikleri için, Irak, İran ve hattâ, Venezuelâ) petrol madenlerindeki hisselerine rağmen, gene bir gün petrolsuz kalmak korkusuyla, doğrudan doğruya

(Devamı 9 uncu sayfada)

Okuyucu Mektupları

Kültür işlerinde Göze çarpan Bir kaç nokta

Maarif müdürlüğünden müteakik emektar bir maarifçiyim. Buna rağmen maarif işlerimizde gözüme çarpan üç noktaya bir türlü akıl erdiremiyorum.

1 — Orta tedarisat öğretmenlerinin yüksek mektep mezunu olmaları şarttır. Fakat bu öğretmenlerin terfilerinde mühim bir rol oynayacak olan mektep müdürlerinde bu şart bazan mevcut değildir.

2 — İki de bir muallim buhranından şikâyet edilir. Hakikatte ben böyle bir buhran olduğunu sanmıyorum. O kadar çok üniversite mezunu tanırım ki öğretmenliğe hahışkerdirler. Fakat 40-45 lira gibi bir para ile ücretli şekilde tayin edileceklerini gördükleri için tereddüt geçirirler. Halbuki 1702 numaralı kanun sarıhtır. İlk tayin stajyerlik devridir ki 25 lira asıl maaşla başlar.

3 — Gazi enstitüsü, üniversite mezunu az olduğu için, orta mektepler ile ilk tedarisata müfettiş yetiştirmek gayesile açılmıştır. Fakat bu enstitü mezunlarının zamanlarda, muallim mektebi ve orta mektep olan yerlerde de maarif müdürü olarak tayin edilmekte oldukları görülmektedir. Halbuki az evvel de söylediğim gibi bu mektep öğretmenleri üniversite mezunlardır.

Gördüğümü yazıyor ve hâdisenin incelenmesini alâkadarlarına bırakıyorum. Eski Maarif direktörü Refet

★

Apçağa köyü öğretmen istiyor

Kemaliyenin Apçağa köyü 300 evlidir. Bu köyde eskiden bir mektep vardı. Fakat öğretmen olmadığı için dört yıldan beri kapalıdır. Civar köylerde de mektep olmadığı için çocuklarımız okuyamıyorlar. Kültür Bakanlığımızdan bize bir öğretmen yollamasını rica ederiz. Gedikpaşa, 73, Hüseyin

Dört muharrir iş arıyor : 3

DOKTOR OLSAYDIM

Yazan

Selâhattin Emis

Ben ezelden beri doktor olmak için yaratılmış bir adamım. Fakat bugün doktor olamadımsa bunu sırf bir tesadüfe hamletmek mecburiyetin deyim. Tıbbiye mektebine gireceğim sırada şiddetli bir nevrasteni geçirmem bu kıymetli mesleğe in-tisabıma mâni oldu. Onun için ben, şimdi kendimi o mesleğin hülyalarına terk ederek doktor ol-

saydım ne yapmak istediğimi tahlil etmek arzusunda değilim; peşinen söyleyeyim ki aşağıda yazacağım bazı mütalealarımla belki sert bulacaksınız; fakat bunu benim seciyemdeki husunete atfediniz.

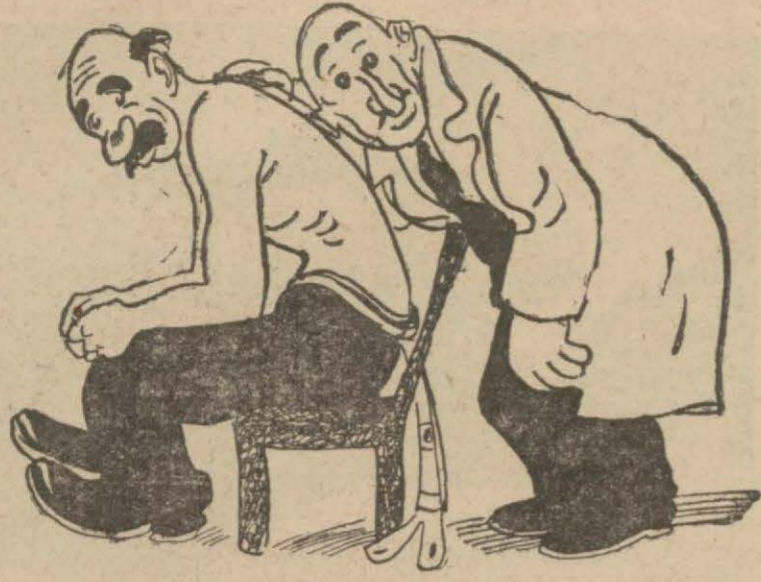
Şimdi kendimi doktor olmuş tasavur ediyorum. Davetlerde ve ziyafetlerde riayetin şahıstan fazla kurke ve zahire olduğu gibi ben de ilk iş olarak piyasanın en güzel bir apartmanında bir muayenehane kirarlardım. Bunun kübik olması, dikkatli calip bulunması itibarile daha ziyade şayanı arzudur. Apartman kübik olduktan sonra eşyaların da kübik olması icap eyliyeceğini söylemeğe bittabi hacet yoktur.

Bir itikat ve iddiaya göre doktorların ilmi ve tıbbi terakkileri muntazaman takip etmesi muvaffakiyetin temeltası imiş! Fakat aksiye bakın ki ben bunu yapamam; çünkü müthiş surette boğazıma düşkünüm.

İnsan vücudu kadar koyun, sığır, kuzu gibi ot yiyen hayvanların vücut teşrihlerini bildiğim nisbette enginar, marul, turp, pirasa, hıyar, maydanoz, domates, patlıcan ve biber gibi zerzevatların da nebatî teşrihlerine vâkıfım. Canın boğazdan geçtiği hikmeti ise, bütün hayatımda en müessir amildir. Binaenaleyh boğazıma düşkünlüğüm dolayısıyla akşam ve sabah yemeklerinde vücudumu derin bir rahavet kaplar. Bundan dolayıdır ki ben, ilmi tetkik ve tettebbülerimi ekseriya bol yemeğin verdiği rahavet arasında, uyku ve rüya içinde yaparım.

Beni herkes, bütün müşterilerim, en büyük doktor bildikleri için çok mütehirim. Muayenehanemin bir arı kovanından farkı yoktur. Çok kereler, bu kadar müşterimden - hepsi paralı olmasına rağmen - müştekiyim. Çünkü vaktim, bu kadar hastayı muayene neye kâfi değildir. Onun için eğer doktor olsaydım, ilk işim bir kronometre saat almak, antrede bekliyen hastaların adedile mesai saatim arasında bir tenasüp kurmak olacaktır. O zaman şahsî kanaatim şu olacaktır ki şu kuba altında nasıl söylenmedik bir söz yoksa, hastalıklar da aşağı yukarı birbirinin aynidir. Verem, frengi, tifo, kuşpalazı, kolera, kızıl, kızamık, uyuş... Bunları zincirleyişine şaşmayınız. Hepsisi hastalık değil mi?... Siz ona bakınız. Eğer ben doktor olsaydım, - mademki saydığım bu kadar müte-nevvi hastalıkların hepsi insan vücudunu bizar eden birer marazdır, ve mademki benim adım, doktor ve san'atım doktorluktu? Hastamı, kabine kabine doluşturmamak, onu bir sürü fuzulî müte-hassis doktora vizite vermek mecburiyetinde bırakmamak için bütün bu hastalıkların tedavisini kendi ihtisasm dahilinde addeder ve bu suretle hem insanı, hem de iktisadî bir vazifeyi tevhid ederek memlekete ve cemiyete her iki cihetten faydalı olurum. Esasen ihtisas denilen şeye pek aklım ermediğinden maada bunu biraz da işin lüksü addedenlerdenim. Meselâ hastam verem mi? İşte ilacı: Bol güneş, bol gıda... Frengi mi?... Meşhur şırınga.. Uyuş mu?... Onun merhemi de herkesçe malûm... O halde ihtisas ve ihtisasin manası?..

Yalnız bir nokta... Bunu itiraf ettiğim için beni muahaze etmeyiniz. Herkesin zayıf bir tarafı olduğu gibi be-

nim zayıf tarafım da paradır.

Tevekkeli para canın yongasıdır dememişler. Hayır, para canın yongası değil, belki tam manasile onun temel direğidir. Eğer doktor olsaydım; şahsan hastalarımı meccanen muayene etmek fikrini fuzulî bir gayretkeşlik, abes bir gösteriş telâkki eder, bunu mesleki bir hata olarak addedeceğim için bundan fevkalâde çekinirdim. Çünkü bir adam hasta olsa bile - ölmediğine ve yaşadığına nazaran - doktor vizitesini ve rebilecek mevkide demektir.

Bununla beraber ben eğer doktor olsaydım, çok hisli ve içli bir adam olduğum için hastalarımın fazla para istemekten çok ziyade içtinap ederdim.

Doktor olduğum kadar iktisadiyat meraklısı bulunacağım ve hele ticaret odasının arasına neşrettiği hayat endeksini yakından takip edeceğim için hastalarım hakkında çok müsamahakâr davranacaktım. Kendi hesabıma bunlar için ileride artırıp artırmıyacağımı henüz tayin edememekle beraber şimdilik beşle on lira arasında bir viziteyi kâfi bulurdum.

İş sadece bu kadar değil... Eğer ben doktor olsaydım, cemiyete faydalı olmak üzere işimi daha ziyade tevsi ederdim. Meselâ... Hususî bir hastane açmağı çok isterdim. Şu şartla ki bir vakitler meşhur olan İkikâpılı eczane gibi... Hastanemi biri giriş, diğeri çıkış kapısı olmak üzere iki kapılı yapardım. Giriş kapısını hastalarımın, bilhassa hastanemin arka kör sokakta, çıkış kapısını da hastahanemde ölenlere tahsis ederdim. Çünkü hastanemin vasfı farkı, hastanın sadece oraya girmesidir. Çıkması değil. Ve halkta şu kanaati hâsıl edendim ki bu hastaneden her şey çıkar; fakat ölü çıkmaz.

Belgrad, İsmet İnönü'nü karşılamaya hazırlanırken

(Başarafa 2 inci sayfada)

kibi imkânlarını bulmuşsa bunu, sırf Balkan Pakti sayesinde temin etmiştir. Balkan paktının temeltası Türkiyedir. Onun kuvvetli tesir ve müdahalesi olmaksızın Balkan Pakti olamaz ve işin alt tarafı da gelemez. Türkiyenin coğrafi vaziyetine bakılırsa onun Balkanlardaki vaziyeti, kendisine Balkan memleketi ismini vermeğe kâfi gelmeyecek derecede basit olduğu görülür. Fakat, onun vaziyetindeki hususiyetler ve haiz olduğu kuvvet te, diğer taraftan kendisine Balkanların en mühim unsuru olmak sıfatını vermiştir. Balkanları bir araya toplayan kuvvet, onun kuvvetidir.»

İşte, Yugoslavya, Balkan siyasetini, bu siyaset içindeki kendi mevkiini böyle görüyor. O, bugünkü vaziyetten çok memnundur. Bu memnun edici vaziyetin temininde, kendisi ile hudut alâkası bulunmamasına rağmen, Türkiyenin oynadığı rolün ehemmiyetini çok iyi takdir ettikleri için de Yugoslavlar, Türkiye dostluğuna büyük bir kıymet veriyorlar.

O kadar kıymet veriyorlar ki, buraya geldiğimiz günden beri, muhitimizde daimî surette gördüğümüz şeylerden biri de Yugoslavya dilleri arasındaki türkçe kelimeleri bulup çıkarmaktır. Bugün, sofrada bir gazetecinin bulup çıkardığı bu kelimeleri «şappoy,

SPOR**İngiltere lik şampiyonası ile kral kupası maçları****Mancestr - Arsenel maçında 70 bin seyirci bulundu**

İngiltere lik şampiyonasının otuz dokuzuncu haftası maçları Kral kupasının dömi-final oyunları büyük heyecanlar doğuran maçlarla geçmiştir.

Kral kupası dömi-finali

Sanderland 2	Millwal 1
Haftaym (1-1)	Stad (Hadersfeld)
Seyirci 62.813	Hasılât 5.240 İngiliz lirası
Preston... 4	W. B. Albion...
Haftaym (3-0)	Arsenal Stadı (Highburg)
Seyirci 42.636	Hasılât 5.265 İngiliz lirası

Bir Mayısta Wembley stadında yapılacak Kral kupası finali: Preston — Sanderland arasında olacaktır.

Mancestr City

2

Arsenal

0

İngiltere lik maçlarının en şayanı dikkat olan bu maçı 70,000 seyirci önünde yapılmıştır. Kral kupası şampiyonu Arsenal haftalardan beri önüne gelen takımları yine yine başta gittiği halde bu maçı 2 - 0 gibi bir netice ile mağlûp olmuştur.

İlk devre 1 - 0 bitmiş, ikinci devrenin 68 inci dakikasında sol açığın çok kolay bir şekilde ortadaki topu yaka layan Mancestr merkez muhacimi kuvvetli bir şütle ikinci defa Arsenal kalesine sokarak oyunu 2 - 0 vaziyete getirmiştir.

Bu maç İngiliz futbolu için bir model olarak kaydedilmektedir.

Maç Mancestr sahasında oynanmıştır.

Mancestr bir maç noksan oynadığı halde bir puvan ileri fırlanmış ve likte en başa geçmiştir. Mancestrin dört, Arsenalin henüz üç maçı kalmıştır.

Charlton A.

1

Hadersfield

0

Likte on altıncı olan Hadersfield en başta bulunan Charlton ile yaptığı maçı 1 - 0 kaybetmiştir.

Charlton bu galibiyetle kazandığı puvanla tekrar Arsenal ile aynı puvana yükselmiştir. Bu maçı 24,000 kişi bulunmuştur.

Seicester

1

Aston Villa

0

İkinci likte en mühim vaziyette olan bu takımların maçında 41,000 kişi bulunmuştur. Bütün oyun müddetince berabere giden maç son dakikada bir gol yiyen Aston Villanın mağlûbiyetile bitmiştir.

İskoçya - İngiltere millî maçı

İki memleket arasındaki senelik millî maç bu ayın on yedisinde Glaskovda yapılacaktır.

Bu müsabaka İngilizlerin bu mevsim yapacakları son millî maçıdır.

Güneş İzmir hareket etti

Millî küme maçlarının beşinci turu oyunları için iki maç yapacak olan Güneş takımı dün akşam Bandırma yolile İzmir'e gitmiştir.

Ankarada millî küme maçları

Ankara, 14 (Hususî) — Bu hafta burada cumartesi günü Millî küme maçlarında Beşiktaş, Ankaragücü, pazarda Beşiktaş, Gençlerbirliği karşılaşacaklardır.

zümbül, gül bahçesi, gül ve ilâh» sayıp dökerken öteden bir gazeteci bağırdı: — Yahu, bırak artık! dedi; bu gidişle bize dil kalmıyacak!

Ben de dedim ki: — Biraz daha gayret edelim de şu iki dilden bir dil yapip daha rahat konuşalım!

Gülüştük. Onlar bu müşahededen memnundular. Geçmiş tarihin bu yadı gârları, burada şimdi acı hâtıralarla değil, tatlı duygularla hatırlanıyor. O kadar tatlı ki gazetecinin biri bugün, bunlardan bahsederken şöyle söyledi:

— Osmanlı imparatorluğunun yapamadığı Balkan ittifadını, Balkanlıların millî devletleri pekâlâ yapabilirler. Her taraftan buna doğru çalışmamız lâzım! Balkanlılar, mütehit bir Balkanlar devleti vücade getirerek Avrupa devletleri ittifadına misal vermeli-dirler.

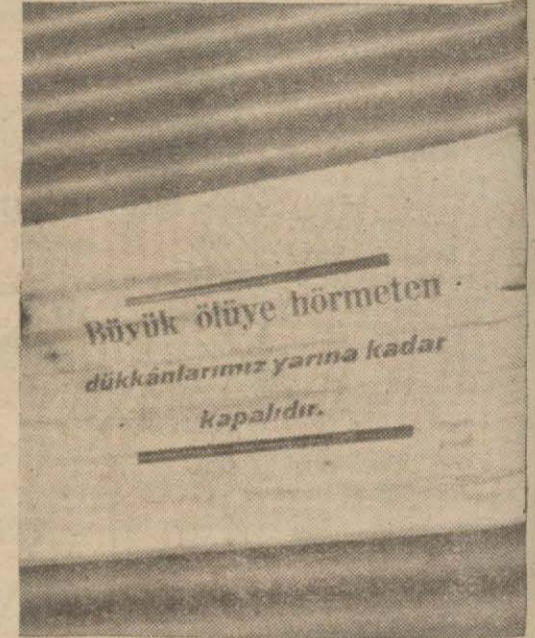
Bu fikir, bugün için ham bir fikir dir. Fakat, zaman yürüyor ve hayat ta-istiyor... Muhittin Birgen

Büyük Hâmidin cenaze alayına ait intibalar

Cenazeyi takip eden Cumhurreisi Ata türkün yaveri, Hariciye siyasi müstesarı Numan Menemen cioğlu ve generaller

Atatürkün Hâmidin cenazesine gönderdiği çelenk

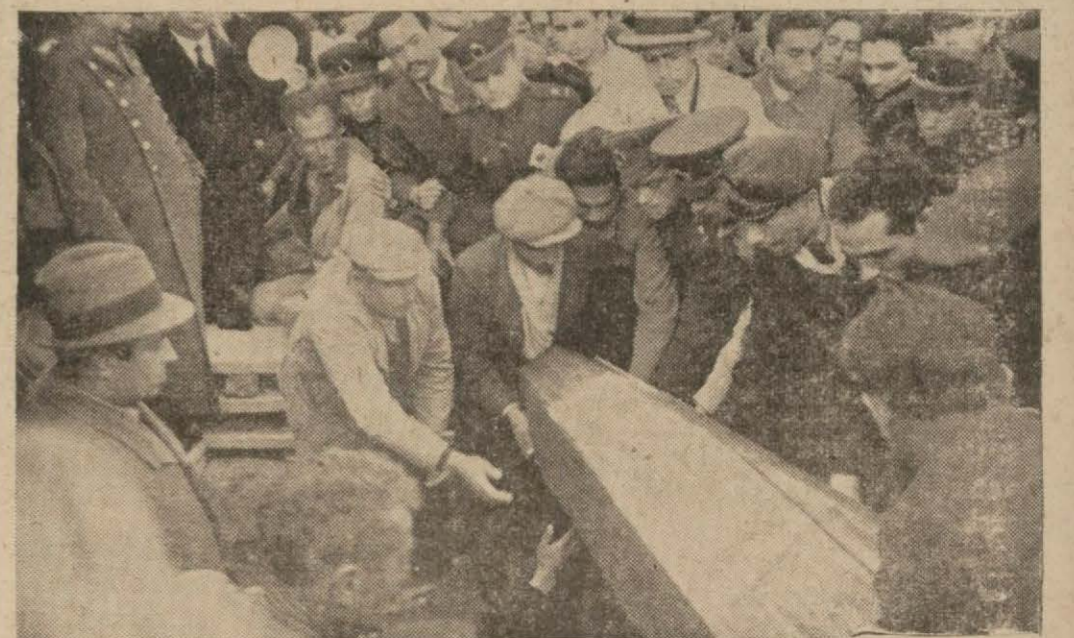
Dün büyük ölüye hürmetle kütüphaneler kapalı kepenklerine böyle bir kağıt yapıştırmıştı.

Lüsyen Abdülhak Hâmid ağlıyor

Büyük çairin tabutu önünde giden çelenkler ve ardından gelen binlerce halk

Büyük ölü ebedi istirahat gâhına tevdi edilirken

HASAN PEYNİR MAYASI

Dört damla peynir mayası dört damla su ile karıştırarak bir litre ılık bir süte dökülür ve yirmi dört saat bırakılırsa nefasetine doyum olmayan çok leziz bir peynir elde edilir. Bilhassa koyun sütüyle yapılırsa enfesi nefais olur. Şişesi 25, peynir yapanlar için büyük şişeler 36 - 60 - 80 - 100 kurustur. Hasan deposu: Ankara, İstanbul, Beyoğlu, Beşiktaş, Eskişehir.

DAİMON Fenerleri

Meraklılarına Müjde:

200 ilâ 600 metre ışık veren

DAİMON

fenerleri gelmiştir.

İyi ışık almak için yalnız

DAİMON Pilleri

ile

DAİMON Ampullarını

kullanınız, ve her yerde DAİMON markasına dikkat ediniz.

KERPETEN GIBI
ŞÜKER
ATAR

BEŞİR
KEMAL

NAŞİR
İLACI

İhtiyar
oluncaya kadar sıhhi
dişlere
malik
olmak
için....

Kadıköy Vakıflar Direktörlüğü ilânları

Kadıköyünde Zühtü paşa mahallesinde Yoğurtcuda eski Mecidiye tekkesi ankas pazarlıkla satılacağından isteklilerin 20/4/937 Salı günü saat on beşte Kadıköy Vakıflar müdürlüğüne müracaatları. (2087)

Antalya Umumî Nakliyat Türk Anonim Şirketinden:

Müessesemizin şimdiye kadar muhterem halktan gördüğü rağbetten kuvvet alarak İstanbul ve Ankara halkına da bir hizmette bulunmak üzere

"Şehirçi ve civarı nakliyat servisi," açmıştır.

Bu şube gerek şehir dahilinde gerek civar yazlık köylere yapılacak ev eşyası naklini ve ambalajları kendi vasıtalarıyla şirketin şiarı olan

CİDDİYET

İNTİZAM

EMNİYET

ile ve ucuz fiatla yapacaktır.

Müracaat yeri: İstanbul için. Sirkeci Ankara caddesi No. 26. 28 Telefon: 24220 Santral
Ankara için: Yeğen Bey caddesi. Antalya Nakliyat Şirketi Şubesi Telefon: 1821

KUMBARA

BİRE,
1000
VEREN
TARLADIR.

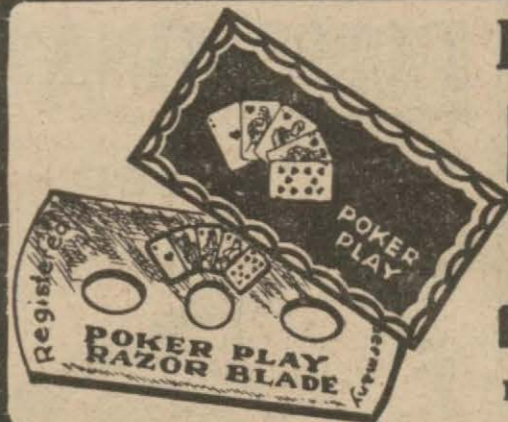
TÜRKİYE
ZİRAAT
BANKASI

BÜTÜN DÜNYA POKER

Tıraş bıçaklarını kullanıyor.

Siz de alınız.

POKER PLAY
markasına dikkat ediniz.

T.H.K. PİYANGOSU

GÜN DOĞARKEN

BİR BİLETLE
ÜMIT HAKİKAT
OLUR

SERVET KAYNAĞIDIR